

III.

Regionální operační program pro NUTS 2 Střední Čechy

Obsah

Úvod	7
I. Socioekonomická analýza.....	9
1.1 Základní profil regionu	9
1.2 Struktura obyvatel a sociální infrastruktura	10
1.3 Věda a výzkum.....	12
1.4 Ekonomika a podnikání	13
1.5 Cestovní ruch	14
1.6 Trh práce.....	15
1.7 Doprava a dopravní infrastruktura	16
1.8 Životní prostředí	18
1.9 Dosavadní zkušenosti s čerpáním prostředků ze SF.....	18
1.10 Shrnutí regionální diferenciace území.....	19
1.11 SWOT Analýza	20
II. Strategie.....	23
III. Prioritní osy a indikátory	33
Struktura prioritních os a oblastí podpory	34
Popis prioritních os a opatření ROP NUTS 2 Střední Čechy	35
Prioritní osa 1 – Doprava	35
Prioritní osa 2 - Cestovní ruch	39
Prioritní osa 3 – Integrovaný rozvoj území	43
Prioritní osa 4 – Technická pomoc	49
INDIKÁTORY PRO MONITORING A EVALUACI.....	52
Vlastnosti a charakteristiky indikátorové soustavy.....	52
Indikátory kontextu	52
Indikátory dopadu	53
Indikátory výsledku	55
Indikátory výstupu	56
Závěrečné komentáře	57
IV. Realizační část	58
Implementace programu.....	58
Rozdělení kompetencí v rámci ROP SČ.....	58
Výbor Regionální rady.....	58
Úřad Regionální rady (dále „Úřad“).....	59
Úkoly příjemců, systém výběru projektů	60
Úkoly příjemců	60
Systém výběru projektů	61
Finanční řízení.....	61
Kontrolní systém	63

Auditorský orgán	63
Systém finanční kontroly	65
Kontrola ve veřejné správě	65
Vnitřní kontrolní systém	65
Interní audit	66
Audit ve veřejné správě	66
Kontrola Nejvyššího kontrolního úřadu	66
Auditní činnosti prováděné orgány Evropské komise a Evropským účetním dvorem	67
Nesrovnalosti	67
Monitorování	67
Monitorovací výbor	67
Výroční a závěrečné zprávy o implementaci	67
Hodnocení programu	68
Ex-ante hodnocení ROP SČ	68
Hodnocení SEA ROP SČ	68
Propagace	69
V. Finanční plán	71

Seznam tabulek

Tabulka 1: Klíčové ukazatele základního profilu regionu	10
Tabulka 2: Základní srovnání NUTS 2 Střední Čechy s ČR a EU.....	10
Tabulka 3: Klíčové ukazatele struktury obyvatelstva a sociální infrastruktury	12
Tabulka 4: Klíčové ukazatele vědy a výzkumu	13
Tabulka 5: Klíčové ukazatele ekonomiky a podnikání	14
Tabulka 6: Klíčové ukazatele cestovního ruchu	15
Tabulka 7: Klíčové ukazatele trhu práce.....	16
Tabulka 8: Vazby oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy na priority SOZS	26
Tabulka 9: Vazby prioritních os a oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy na strategické cíle a téma NSRR 2007–2013.....	28
Tabulka 10: Vazby prioritních os a oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy na prioritní opatření NPR 2005–2008	29
Tabulka 11: Vazby prioritních os a oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy na prioritní osy PRÚOSK 2005–2008.....	31
Tabulka 12: Indikátory kontextu.....	53
Tabulka 13: Indikátory dopadu.....	54
Tabulka 14: Indikátory výsledku.....	55
Tabulka 15: Indikátory výstupu	56
Tabulka 16: Regionální Operační Program pro NUTS 2 Střední Čechy (v EUR)	71
Tabulka 17: Regionální Operační Program pro NUTS 2 Střední Čechy (v EUR)	72

Seznam obrázků

Obrázek 1: Obvody obcí s rozšířenou působností v NUTS 2 Střední Čechy.....	9
Obrázek 2: Struktura prioritních os a oblastí podpory.....	34
Obrázek 3: Implementační schéma.....	70

Seznam zkratek

AR	Archeologické rezervace
CF	Fond soudržnosti
CR	Cestovní ruch
CSF	Community Support Framework
CZK	Česká koruna
ČCCR	Česká centrála cestovního ruchu
ČEPS	Česká přenosová soustava, a.s.
ČEZ	České energetické závody
ČR	Česká republika
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
DPFOP	Daň z příjmu fyzických osob z podnikání
EK	Evropská komise
EO	Ekvivalentní obyvatel
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EUR	Euro
HDP	Hrubý domácí produkt
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHOPAV	Chráněné oblasti přirozené akumulace vod
ICT	Informační a komunikační technologie
i.d.	Individuální data
IDB	Integrovaný systém Berounská
IDS KH	Integrovaný systém Kutnohorská
ISOH	Informační systém odpadového hospodářství
KLID	Integrovaný systém Kladenská
KPZ	Krajinné památkové zóny
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZe	Ministerstvo zemědělství
MK	Ministerstvo kultury
MF	Ministerstvo financí
MPR	městské památkové rezervace
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
MHD	Městská hromadná doprava
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSP	Malé a střední podniky
MSSF	Monitorovací systém strukturálních fondů
NKP	Národní kulturní památky
NNO	Nestátní neziskové organizace
NP	Národní park
NUTS	Územní statistická jednotka (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques)
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

OKEČ	Odvětvová klasifikace ekonomických činností
OP	Operační program
OZKO	Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší
PID	Pražská integrovaná doprava
PKS	Parita kupní síly
PRVKÚK	Plán rozvoje vodovodů a kanalizací (území kraje)
PRÚOSK	Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje
PZI	Přímé zahraniční investice
RLZ	Rozvoj lidských zdrojů
ROP	Regionální operační program
RPIC	Regionální poradenské a informační centrum
RP	Regionální pobočka
RR	Regionální rada
SF	Strukturální fondy
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SID	Středočeská integrovaná doprava
SO ORP	Správní obvody obcí s rozšířenou působností
SPPCR	Státní program podpory cestovního ruchu
SROP	Společný regionální operační program
STE	Středočeská energetická, a.s.
STK	Středočeský kraj
SŠ	Střední škola
SWOT	Silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
UNESCO	Památky Seznamu světového dědictví UNESCO
TEN-T	Trans-European Network for Transport
ÚEK	Územní energetická koncepce
VOŠ	Vyšší odborná škola
VŠ	Vysoká škola
VPR	Vesnické památkové rezervace
ZŠ	Základní škola

Úvod

Politika soudržnosti EU v období 2007–2013 bude klást větší důraz na územně-integrovaný přístup při řešení problémů hospodářské a sociální soudržnosti a decentralizaci kompetencí při realizaci intervencí v rámci této politiky. V souladu s těmito zásadami a v návaznosti na vznik regionální samosprávy v ČR bylo přijato rozhodnutí o přípravě regionálních operačních programů (usnesení vlády č. 245/2005, v souladu s usnesením vlády č. 175/2005), které budou v rámci cíle Konvergence doplňovat sektorové operační programy.

Regionální operační program pro region soudržnosti NUTS 2 Střední Čechy (dále jen ROP NUTS 2 Střední Čechy), představuje hlavní programový dokument, určující priority regionu pro čerpání strukturálních fondů v programovém období 2007–2013. Tento program vychází z platných strategických a programových materiálů kraje, jako jsou Program rozvoje Středočeského kraje a další sektorové či průřezové koncepční materiály.

ROP NUTS 2 Střední Čechy kromě uvedených podkladových materiálů regionální úrovně, zohledňuje hlavní strategické a programové dokumenty určující obecné priority rozvoje České republiky a Evropské unie jako celku. Mezi takto využité podklady patří zejména Strategické obecné zásady Společenství (SOZS), Národní rozvojový plán České republiky (NRP) a na něj navazující Národní strategický referenční rámec (NSRR), které kromě definice hlavních priorit ČR a EU na následující programové období specifikují „dělbu“ prioritních oblastí mezi jednotlivé tematické (sektorové) a regionální operační programy, a další metodické či pracovní podklady.

Na rozdíl od sektorových programů, které akcentují oborový přístup při řešení problémů, je v ROP NUTS 2 Střední Čechy uplatněn integrovaný přístup k územnímu rozvoji, tzn. podpora komplexního rozvoje území nebo jeho obnovy. Ve strategii ROP je také zdůrazněna urbánní dimenze, přičemž podpora sítě malých a středních měst jako pólů růstu venkovských oblastí sleduje požadavek harmonického a vyváženého rozvoje území. V neposlední řadě posilují ROP uplatňování principu subsidiarity, neboť se zaměřují zejména na řešení problémů, kterým čelí místní úroveň.

ROP NUTS 2 Střední Čechy byl připraven v souladu jak s legislativními dokumenty EU, které definují rámec politiky hospodářské a sociální soudržnosti, tak i legislativními normami a předpisy stanovujícími základní principy regionálního rozvoje v ČR a pravidla pro využití prostředků ze Strukturálních fondů EU, státního rozpočtu a ostatních veřejných rozpočtů.

V souladu s článekem 10 Obecných nařízení ke SF probíhala příprava ROP na bázi partnerské spolupráce všech klíčových aktérů. V Řídící skupině ROP NUTS 2 Střední Čechy, která koordinovala zpracování celého programu a schvalovala jednotlivé výstupy, byli zastoupeni reprezentanti kraje, měst a obcí. Výstupy programu byly rovněž prezentovány zástupcům obcí, mikroregionů, podnikatelské a neziskové sféry, kteří mohli aktivně uplatnit připomínky k analytické i návrhové části programu. Zaměření intervencí bylo rovněž diskutováno s reprezentanty resortů tak, aby se eliminovaly potenciální překryvy mezi regionálními a sektorovými programy. Při jednání s resorty byla pozice krajů koordinována prostřednictvím Asociace krajů ČR. V rámci konzultačního procesu byli osloveni zástupci cca 40 měst a obcí, 70 mikroregionů a zástupci cca 170 neziskových organizací. Konzultační proces byl rovněž podpořen v rámci projektu Posílení kapacity místních a regionálních orgánů při plánování a realizaci programů ve Středočeském kraji v rámci opatření 3.3 SROP, do kterého bylo zapojeno 25 partnerů kraje.

ROP NUTS 2 Střední Čechy se v souladu s doporučenou metodikou EK a MMR ČR člení do 5 hlavních kapitol. Kapitola č. 1 „Sociálně-ekonomická analýza regionu“ shrnuje informace o současné pozici regionu a jeho klíčových problémech v kontextu sociálně ekonomického rozvoje území. V druhé kapitole je navržena rozvojová strategie ROP, které je na straně

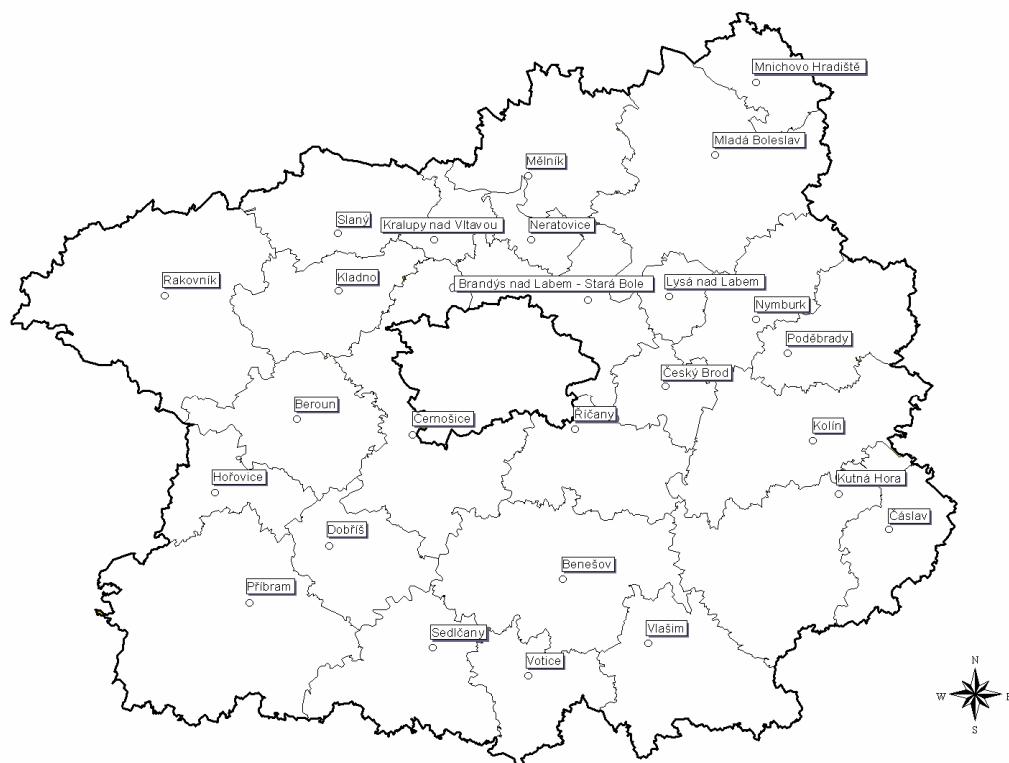
jedné provázána se širší „Strategií rozvoje kraje“ a na straně druhé reflektuje evropské a národní priority v rámci politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU. Třetí kapitola obsahuje popis prioritních os programu, který je doplněn finančním plánem a popisem implementace programu (kapitoly 4 a 5).

I. Socioekonomická analýza

1.1 Základní profil regionu

Střední Čechy jsou regionem NUTS 2 a současně krajem. Administrativně se dělí na 10 okresů, 26 spádových obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) a 1146 obcí. Podle rozlohy se jedná o největší kraj České republiky (tvoří téměř 14 % jejího území). Populačně je třetím největším krajem České republiky. Jako jediný kraj nemá na svém území krajské město a krajský úřad sídlí v Praze, která je jeho přirozeným socioekonomickým jádrem. Region Střední Čechy plní roli širšího zázemí hl. města Prahy, což ovlivňuje v různé intenzitě celou řadu socioekonomických jevů a procesů.

Obrázek 1: Obvody obcí s rozšířenou působností v NUTS 2 Střední Čechy

Poloha Středních Čech v zázemí Prahy má převážně pozitivní vliv na socioekonomický rozvoj území (např. na zaměstnanost, migraci, podnikatelský sektor), v řadě aspektů však působí negativně (koncentrace investorů a návštěvníků do Prahy, silná koncentrace regionálních vazeb ve směru do Prahy na úkor vazeb mezi středisky v kraji, vysoká dopravní zátěž apod.). Takzvaný stínový efekt navíc způsobuje, že pro kraj je charakteristický velký počet malých obcí a málo velkých měst. Rozdrobenost sídelní struktury daná nízkým průměrným počtem obyvatel na 1 obec následně ovlivňuje i vybavenost sociální a technickou infrastrukturou.

Hustota zalidnění území je v rámci ČR podprůměrná. Nejvyšší hustotu zalidnění mají SO ORP Kladno, Neratovice a Kralupy nad Vltavou jako důsledek intenzivní průmyslové výroby a silné migrace pracovní síly v 60. a 70. letech. V těchto jednotkách je také nejvyšší míra urbanizace. Ve většině okresů Středočeského kraje žije v obcích do 2000 obyvatel více než 40 % populace, přičemž v okrese Rakovník je to dokonce 60 %.

Tabulka 1: Klíčové ukazatele základního profilu regionu

ukazatel (jednotka; rok)	Střední Čechy	Česká republika
počet obcí (2004)	1146 (18,3 % ČR)	6249
průměrný počet obyvatel na 1 obec (2004)	991	1634
hustota zalidnění (obyv./km ² ; 2004)	103	130
podíl městského/venkovského obyvatelstva (%; 2004)	54,5 / 45,5	70,3 / 29,7

Z evropského pohledu jsou Střední Čechy, podobně jako ostatní regiony ČR s výjimkou Prahy, stále chápány jako do určité míry zaostávající region. Jak vyplývá z dat Eurostatu, je zaostávání dáné zejména celkovým ekonomickým výkonem vyjádřeným hrubým domácím produktem v paritě kupní síly (HDP PPS), zatímco jiné ukazatele jsou již mnohem příznivější. HDP PPS Středních Čech dosahuje cca 50 % průměru HDP EU 25 vyjádřeného v paritě kupní síly (2001), což ovšem zhruba odpovídá průměrné hodnotě HDP, kterou vykazuje 10 nových členských zemí EU (50,5 %). Ve srovnání s Evropou dále vyplývá, že region má poměrně vyspělou sektorovou strukturu ekonomiky, což platí zejména pro relativně nízký počet osob zaměstnaných v zemědělství (5,1 %), který je dokonce nižší než průměr EU 25 (5,4 %). Podíl zaměstnaných v průmyslu je oproti průměru stále relativně vyšší (o cca 10 %) na úkor sektoru služeb. V oblasti nezaměstnanosti se Střední Čechy (7,3 %) pohybují pod evropským průměrem (9,0) a výrazně překonávají průměr nových členských zemí (14,2 %). V této oblasti pozitivně působí i podíl dlouhodobě nezaměstnaných, který činil 45,1 %, což zhruba odpovídá celoevropskému průměru (44,5 %). Dobrý výsledek v tomto směru vyniká při srovnání s průměrem ČR (50,3 %) a zejména s průměrem nových členských států EU (54,5 %). Výraznější zaostávání bylo na druhou stranu zaznamenáno v oblasti vzdělanostní struktury, kde Střední Čechy (podíl vysokoškoláků 8,5 %) zaostávají jak za průměrem celé EU (20,6 %), tak mezi novými členskými zeměmi (14,8 %). V tomto směru se ovšem jedná o strukturální problém českého školství, který je společným jevem pro celou ČR.

Tabulka 2: Základní srovnání NUTS 2 Střední Čechy s ČR a EU

Ukazatel	NUTS 2 Střední Čechy	Česká republika	Evropská unie (EU25)
Růst HDP (%; 1995 – 2001)	3	1,5	2,6
HDP/osobu PPP (%; 2001)	50	60,6	100
Podíl EAO zam. v priméru (%; 2001) na celkovém počtu EAO	5,1	4,8	5,4
Podíl EAO zam. v sekundéru (%; 2001) na celkovém počtu EAO	38,9	39,9	28,8
Podíl EAO zam. v terciéru (%; 2001) na celkovém počtu EAO	56	55,3	65,8
Nezaměstnanost (%; 2002)	5	7,3	9
Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyv. ve věku 25-64 let (%; 2001)	8,5	11,9	20,6

Zdroj: Third progress report on economic and social cohesion (2005), EUROSTAT.

1.2 Struktura obyvatel a sociální infrastruktura

Věková struktura obyvatelstva ve Středních Čechách je v rámci ČR spíše nepříznivá tzn. podíl nejmladších věkových kategorií je v rámci ČR podprůměrný a podíl starších věkových kategorií naopak nadprůměrný. To klade zvýšené nároky především na infrastrukturu

v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb ve střediscích na mikroregionální a subregionální úrovni. Nejstarší obyvatelstvo mají SO ORP na vnějším okraji regionu (nejvíce Poděbrady, Votice a Mnichovo Hradiště), relativně nejmladší naopak v zázemí Prahy (příznivý vliv migrace za prací v průmyslu v 60. a 70. letech i současné suburbanizace). Od roku 1991 do současnosti se věková struktura kraje zhoršila, ale ve srovnání s ostatními regiony ČR relativně málo. Vůbec nejméně to platí o regionech v těsné blízkosti Prahy, kde naopak vlivem migrace mladších rodin roste počet nejmladších věkových kategorií a tedy i poptávka po službách v oblasti vzdělávání, volnočasových aktivit a některých sociálních službách.

Vzdělanostní úroveň obyvatelstva je v regionu Střední Čechy výrazně pod průměrem ČR, přestože se v posledních letech zvyšovala rychleji než v ostatních regionech. Nízká vzdělanostní úroveň je opět dána koncentrací vzdělanějšího obyvatelstva do Prahy. Nejvzdělanější obyvatelstvo mají díky přílivu mladšího obyvatelstva s vyšším vzděláním SO ORP v těsném zázemí Prahy (nejvíce Říčany, Černošice), nejméně vzdělané naopak SO ORP v okrajových částech regionu, zejména v jeho západní části.

Velký počet populačně malých obcí popsaný výše s sebou přináší slabší vybavenost sociální infrastrukturou v porovnání s ostatními regiony ČR. Platí to i o základní občanské vybavenosti jako jsou školy nebo zdravotnická zařízení, kterými disponuje v rámci ČR výrazně podprůměrný podíl obcí. Platí to bez výraznějších rozdílů pro celé Střední Čechy.

Dynamika populačního vývoje v posledních 15 letech (změny v úrovni porodnosti, vysoké přírůstky migrací v zázemí Prahy) vyvolává vysoké nároky na organizaci a zajištění infrastruktury v oblasti počátečního vzdělávání. Pokles počtu žáků se projevuje na prvním stupni základních škol, druhý stupeň vykazuje stabilní stav od roku 1996. 44,8 % základních škol v kraji je malotřídních a vzhledem ke klesajícímu počtu žáků jim mnohdy hrozí zrušení. Na těchto školách přitom studuje více než 14 % dětí, což patří v ČR k nadprůměrným hodnotám. V zázemí Prahy naopak růst počtu obyvatel migrací vyvolává potřebu nových školských zařízení (např. Říčany). Na úrovni středního vzdělání je patrná koncentrace zařízení do okresních center. Nejvíce gymnázii mají okresy Praha-východ a Příbram, žádné naopak nemá okres Praha-západ. Ten nemá stejně jako okres Rakovník ani vyšší odbornou školu. Podle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji (2006) mnoho škol řeší problémy s nevyhovující vybaveností (zejména v oblasti ICT, ale problémy jsou i jinde – odborné učebny, bezbariérový přístup) a tato situace vyžaduje investice do rekonstrukcí a nákupu vybavení.

Středočeský kraj má nejméně lékařů i nemocničních lůžek na 1000 obyvatel v ČR (zčásti to však opět souvisí s administrativním vyčleněním Prahy). Největší nedostatek vykazují lůžka následné péče, včasné léčebné rehabilitace a dětské psychiatrie. Avšak podle Návrhu koncepce zdravotnictví ve Středočeském kraji je cca 12 % lůžek naopak považováno za nadbytečná. Zejména akutní lůžka základních oborů jsou málo využívaná a neefektivně rozložená. V regionu tudíž vzniká potřeba transformace lůžek a zdravotnických zařízení.

Počet míst v zařízeních sociálních služeb v přepočtu na 1000 obyvatel je ve Středočeském kraji téměř u všech sledovaných typů pod průměrem ČR. Jedinou výjimkou jsou domovy důchodců, nicméně i tam je kapacita zcela nedostačující poptávce, protože počet neuspokojených žadatelů je po Praze a Moravskoslezském kraji nejvyšší ze všech krajů ČR. V domovech s pečovatelskou službou je počet žadatelů vyšší pouze v Moravskoslezském kraji. Mnohem podstatnější než kapacita jsou problémy v kvalitě těchto zařízení, které se objevují především v souvislosti se standardy kvality sociálních služeb. Podle Sociálně demografické analýzy Středočeského kraje (2004) vykazuje kvalita poskytované péče závažné nedostatky, a to především z hlediska zachování důstojnosti a soukromí klientů.

Možnosti volnočasových aktivit (kulturního i sportovního využití) jsou silně ovlivněny opět potenciálem Prahy, protože její divadla, muzea, ale i sportoviště jsou poměrně snadno dostupná i pro obyvatele Středočeského kraje. Neplatí to však pro jeho okrajové části, které

jsou v tomto ohledu nedostatečně vybavené. Na úrovni okresů se pak projevuje poměrně výrazná koncentrace do několika center (zejména Kladno, Mladá Boleslav a Příbram).

Tabulka 3: Klíčové ukazatele struktury obyvatelstva a sociální infrastruktury

ukazatel (jednotka, rok)	Střední Čechy	Česká republika
index stáří (2003)	92,8 %	91,6 %
index vzdělanosti (2001)	38,4	42,6
podíl obcí, v nichž se nachází škola (%; 2004)	34,4	42,0
podíl obcí, v nichž se nachází zdravot. zařízení (%; 2004)	32,5	36,2
počet lékařů na 1000 obyvatel (2003)	2,9	3,8
počet nemocničních lůžek na 1000 obyvatel (2003)	2,0	6,4
místa v ústavech soc. péče pro mládež na 1000 obyv. (2004)	0,11	0,12
místa v domovech důchodců na 1000 obyv. (2004)	3,97	3,69
místa v penzionech pro důchodce na 1000 obyv. (2004)	0,64	1,21
místa v domech s pečovatelskou službou na 1000 obyv. (2004)	2,89	3,23

Pozn.: index stáří = poměr mezi podílem obyvatel ve věku 60 a více let a podílem obyvatel ve věku 0–14 let vyjádřený v % (čím vyšší hodnota, tím starší obyvatelstvo)

index vzdělanosti = součet vážených podílů populace starší 15 let středoškolsky (váha 1) a vysokoškolsky (váha 2) vzdělaných (čím vyšší hodnota, tím vzdělanější obyvatelstvo)

1.3 Věda a výzkum

Ačkoli Středočeský kraj nedisponuje žádnou veřejnou vysokou školou, jeho podíl na celkových veřejných výdajích určených na vědu a výzkum je hned po Praze druhý nejvyšší mezi kraji ČR. Pozice obou krajů v rámci ČR v oblasti vědy a výzkumu je v tomto ohledu mimořádně silná – Praha a Středočeský kraj se dělily v roce 2003 o téměř 60 % z celkového objemu veřejných výdajů na vědu a výzkum v ČR. Také podle počtu vědeckých pracovníků je Středočeský kraj v rámci ČR na špičce (3. místo po Praze a Jihomoravském kraji).

Soukromé vysoké školy převážně ekonomického zaměření se v regionu nacházejí pouze v Kladně, Kolíně a Mladé Boleslavi. Z veřejných vysokých škol sídlí v Brandýse nad Labem pobočka Pedagogické fakulty UK, v Kostelci nad Černými Lesy pobočka České zemědělské univerzity, v Lánech pobočka Školského lesního, resp. zemědělského podniku a v Kladně pobočka Českého vysokého učení technického (Fakulta biomedicínského inženýrství). V září 2005 byl Zastupitelstvem Středočeského kraje schválen projekt na vybudování veřejné vysoké školy neuniverzitního typu, která by měla být akreditována v oborech strojírenství, elektrotechnika a informatika, ekonomika a management a působit v Poděbradech, Mladé Boleslavi, Čáslavi a Kutné Hoře.

Ve Středočeském kraji najdeme značné množství vědeckých a výzkumných ústavů, které tak do jisté míry kompenzují malý počet vysokých škol. Významné zastoupení zde mají ústavy Akademie věd České republiky. Jedná se o ústavy Archeologický, Astronomický, Botanický, Geologický, Jaderné fyziky, Anorganické chemie a Živočišné fyziologie a genetiky. Z dalších vědeckých institutů zmiňme například Biopharm specializující se na výzkum biofarmak a veterinárních přípravků a přípravků na ochranu rostlin v Jílovém u Prahy nebo detašovaná laboratoř Ústavu paliv a maziv v Kolíně, kde se testují strojní motorové agregáty.

Tabulka 4: Klíčové ukazatele vědy a výzkumu

ukazatel (jednotka, rok)	Střední Čechy	Česká republika
výdaje na vědu a výzkum (mil. Kč; 2003)	6 960 (21,6 % ČR)	32 247
počet vědeckých pracovníků (2003)	5 256 (9,4 % ČR)	55 700

1.4 Ekonomika a podnikání

Středočeský kraj vykazuje výraznou dynamiku růstu HDP. V přepočtu na 1 obyvatele vzrostla hodnota HDP v období 1993-2003 více než 2,5x, což je po Praze druhé nejvyšší tempo v mezikrajském srovnání. HDP Středních Čech v přepočtu na 1 obyvatele je dnes v rámci ČR podprůměrný stejně jako ve všech ostatních krajích s výjimkou Prahy, která republikový průměr výrazně zvyšuje. V pořadí podle velikosti HDP na obyvatele je dnes Středočeský kraj na 8. místě ze 14 krajů ČR. HDP Středočeského kraje opět negativně ovlivňuje to, že je z něj administrativně vyčleněna Praha, přestože je jinak jeho funkční součástí a obecně má její přítomnost na výši HDP Středočeského kraje příznivý vliv.

Středočeský kraj se na celkovém vývozu České republiky v roce 2003 podílel 18,6 procenty, což je jednoznačně nejvyšší hodnota na úrovni krajů ČR. Na vysokém vývozu Středočeského kraje se zásadní měrou podílí automobilka Škoda Auto v Mladé Boleslavi, která je největším českým exportérem a vytváří v regionu se svými subdodavateli průmyslový klastr. Region je však na tomto odvětví do značné míry závislý (kromě Škody Auto je v regionu ještě automobilka TPCA u Kolína) a je tedy náchylný vůči výkyvům celosvětové ekonomiky.

Středočeský kraj je rovněž velmi atraktivní pro zahraniční investice, což souvisí s jeho exponovanou polohou v zázemí Prahy. Při srovnání sledovaných let vykazuje Středočeský kraj výrazný nárůst objemu PZI a stabilně si drží druhou pozici hned za Prahou v podílu na celkovém objemu PZI v ČR v absolutním vyjádření i v přepočtu na obyvatele. Většina investic směřuje do průmyslu, zvláště do automobilového. Pouze malá část projektů se nevěnuje výrobní činnosti. Největší technologické centrum (TC) bylo založeno v Mladé Boleslavi (německá investice Škoda Auto). Na úrovni kraje přitahují nejvíce investic centra automobilového průmyslu – Mladá Boleslav (dlouhodobě) a Kolín (po příchodu TPCA). Nadprůměrnou pozici si v tomto ohledu drží oba okresy v zázemí Prahy – Praha-západ a Praha-východ a okres Beroun.

Zaměstnanost v primárním sektoru ve Středočeském kraji v porovnání let 1993 a 2003 klesla o téměř 40 % a v sekundárním téměř o 15 %. Nejvyšší zaměstnanost v primárním sektoru vykazují SO ORP na jihozápadě regionu, které jsou nejméně industrializované. Výrazně nejvyšší zaměstnanost v sekundárním sektoru vykazuje přirozeně SO ORP Mladá Boleslav a sousední Mnichovo Hradiště (vliv Škoda Auto) a dále Hořovice. Zaměstnanost naopak rostla v terciérním sektoru, a to zejména v bezprostředním zázemí Prahy. Středočeský kraj vykazuje v sekundárním sektoru nižší podíl zaměstnanců, než je republikový průměr, a to i přes přítomnost zmíněného výrobce automobilů Škoda Auto, který zásadním způsobem ovlivňuje exportní výkonnost regionu. Podíl zaměstnanců primárního i terciárního sektoru naopak mírně převyšuje průměr v ČR.

Středočeský kraj vykazuje vzhledem ke své populační velikosti vysoký počet podnikajících fyzických osob. Naopak počet podnikajících právnických osob je v rámci ČR výrazně podprůměrný, což je mj. způsobeno opět Prahou, která „stahuje“ právnické osoby i ze Středočeského kraje. To se projevuje i na struktuře firem podle počtu zaměstnanců. Zatímco počet mikrofirem (do 9 zaměstnanců) je ve Středních Čechách mírně nad průměrem ČR, počet malých a zvláště středních firem, které se častěji lokalizují ve větších centrech, je naopak podprůměrný.

Tabulka 5: Klíčové ukazatele ekonomiky a podnikání

ukazatel (jednotka, rok)	Střední Čechy	Česká republika
HDP na 1 obyvatele (Kč; 1993)	78 845	98 763
HDP na 1 obyvatele (Kč; 2003)	203 460	250 033
růst HDP na 1 obyvatele v letech 1993–2003 (%)	258,1	253,2
hodnota exportu do zahraničí (mil. Kč; 2003)	254 907 (18,7 % ČR)	1 371 810
objem přímých zahranič. investic (mil. Kč; 2003)	137 793 (11,6 % ČR)	1 161 784
objem přímých zahranič. investic na 1 obyv. (tis. Kč; 2003)	119,1	113,8
zaměstnanost v priméru (% celkového počtu EAO; 2003)	5,4	4,5
zaměstnanost v sekundéru (% celkového počtu EAO; 2003)	36,9	39,4
zaměstnanost v tertiéru (% celkového počtu EAO; 2003)	57,6	56,1
počet fyz. osob - plátců DPH na 1000 obyvatel (2003)	32,9	27,8
počet práv. osob - plátců DPH na 1000 obyvatel (2003)	10,4	13,1
počet mikrofirem (do 9 zam.) na 1000 obyv. (2004)	158,3	156,4
počet malých firem (10-49 zam.) na 1000 obyv. (2004)	4,3	4,8
počet středních firem (50-249 zam.) na 1000 obyv. (2004)	0,9	1,1

Pozn.: EAO = ekonomicky aktivní obyvatelstvo

1.5 Cestovní ruch

Klíčovými přírodními atraktivitami v regionu Střední Čechy jsou především velkoplošná chráněná území, která jsou s výjimkou Českého krasu rozmištěna zejména v oblastech tzv. vnitřní periferie, tedy při vnější hranici regionu. Jedná se o CHKO Český kras, Křivoklátsko (biosferická rezervace UNESCO), Český ráj (Geopark UNESCO), Kokorínko a Blaník. Mezi další přírodně atraktivní území patří například kaňony řek Vltavy a Sázavy. Mezi klíčové kulturní atraktivity patří především historická města v čele s Kutnou Horou (součást Seznamu světového dědictví UNESCO). Dalšími kulturně-historickými atraktivitami jsou hrady a zámky, archeologické a církevní památky, vesnické architektonické objekty a soubory a průmyslové památky. Ve Středočeském kraji se nachází řada dalších kulturních atraktivit, významná část z nich je však v nevhovujícím technickém stavu. Řada kulturně či architektonicky cenných objektů navíc postrádá účelné využití např. právě pro cestovní ruch.

Střední Čechy tak mají potenciál pro řadu forem cestovního ruchu, zejména pro příměstský cestovní ruch (včetně chataření, chalupaření a jednodenních návštěv), poznávací turistiku (mezi zahraničními návštěvníky zejména Karlštejn a Kutná Hora, mezi domácími i další atraktivní místa), venkovskou turistiku a agroturistiku a incentivní a kongresovou turistiku (i díky poloze v zázemí Prahy).

Jedním z významných faktorů zvyšujícím návštěvnost hlavních atraktivit v regionu je geografická poloha blízko Prahy. Střední Čechy mají potenciál nabízet alternativní atraktivitu, atrakce či služby pro turisty, kteří přijedou do Prahy, a získat tak část poptávky směrované do Prahy. Platí to zvláště pro atraktivitu s dobrou dopravní dostupností kolem hlavních silničních tahů (např. Beroun, Konopiště). Poloha v zázemí Prahy však s sebou nese i problémy. Poptávka v cestovním ruchu ve Středních Čechách je dále realizována převážně

prostřednictvím krátkých (zejména jednodenních) pobytů – Střední Čechy mají vysoký potenciál pro jednodenní návštěvy, které však přináší obcím i podnikatelům malé zisky. Počet vícedenních návštěvníků Středních Čech je vzhledem k jejich plošné i populační velikosti v rámci Česka mírně podprůměrný. Rovněž podíl cizinců mezi návštěvníky je výrazně pod průměrem za celou ČR a navíc v posledních letech stagnuje nebo dokonce mírně klesá. Mezi zahraničními návštěvníky Středních Čech dominují tak jako ve většině krajů Česka Němci (přibližně 30 % celkového počtu cizinců) s odstupem následovaní Slováky, Nizozemci, Francouzi, Poláky a Italy. Pro Střední Čechy je dále typická nadprůměrně vysoká sezónnost cestovního ruchu (tzn. koncentrace návštěvníků do letního období) daná zejména absencí významnějších lázeňských či lyžařských středisek.

Ubytovací i doplňkové služby v cestovním ruchu jsou v rámci kraje rozmištěny v závislosti na lokalizaci hlavních atraktivit. Obecně platí, že počet ubytovacích zařízení je vzhledem k poptávce dostatečný, avšak ne co se týká kvality a struktury. Podle Programu rozvoje cestovního ruchu ve Středočeském kraji má region podprůměrný podíl kapacity hotelů s vyšším standardem (4 a 5hvězdičkových) na celkové kapacitě ubytovacích zařízení v kraji (3,21 % ve srovnání s 3,52 % v celé ČR). Uvedenou skutečnost potvrzuje také dotazníkový průzkum návštěvníků regionu, z něhož vyplývá, že návštěvníci hodnotí kvalitu ubytovacích kapacit negativně. Nízká kvalita ubytovacích i dalších služeb výrazně omezuje možnosti kraje lákat do regionu návštěvníky za zahraničí, nabízet návštěvníkům široké spektrum služeb a prodloužit tak dobu pobytu návštěvníků v regionu.

Na území přirozených turistických regionů cestovní ruch není rozvíjen koordinovaně s výjimkou Českého ráje. Jinde je sice oblast cestovního ruchu často jednou z klíčových os rozvoje mikroregionů (např. Ladův kraj, Posázaví, Karlštejnsko), ale obvykle je jeho role přečlenována a spolupráce probíhá spíše realizací jednoho nebo několika konkrétních společných projektů v této oblasti než uceleným destinačním řízením. Absence řízení rozvoje cestovního ruchu v přirozených turistických regionech tak představuje jeden z významných problémů rozvoje cestovního ruchu na území kraje.

Tabulka 6: Klíčové ukazatele cestovního ruchu

ukazatel (jednotka, rok)	Střední Čechy	Česká republika
počet vícedenních návštěvníků (2004)	854 987 (7,0 % ČR)	12 219 689
podíl cizinců na počtu vícedenních návštěvníků (%; 2004)	31,4	49,6
index sezónnosti cestovního ruchu (2004)	2,90	2,72
průměrná doba pobytu zahraničních návštěvníků (dny; 2004)	3,6	4,1
podíl kapacity ubytovacích zařízení vyšší kvality 4- a 5-hvězdičkových) na celkové kapacitě (%; 2004)	3,21	3,52

Pozn.: Index sezónnosti je spočítán jako součet druhých měsíců čtvrtletních podílů příjezdů a vydelen 1000 (čím vyšší index, tím vyšší sezónnost).

1.6 Trh práce

Nabídka pracovních příležitostí v regionu je výrazně ovlivněna pražským trhem. Více než polovina ekonomicky aktivních obyvatel Středočeského kraje (51,7 %) vyjíždí do zaměstnání mimo své bydliště, což je nejvíce v celé republice. Ještě výrazněji se to projevuje na podílu vyjíždějících zaměstnanců mimo kraj svého bydliště. Ze Středočeského kraje totiž vyjíždělo v roce 2001 pracovat do jiného kraje více než 18 % ekonomicky aktivních obyvatel, což je údaj, který výrazně převyšuje hodnoty všech ostatních krajů. Tento jev je přirozeným důsledkem polohy kraje v zázemí Prahy (největší podíly vyjíždějících pak přirozeně vykazují okresy Praha-východ a Praha-západ).

Středočeský kraj má dlouhodobě vysoké průměrné mzdy v rámci ČR. Pozice kraje v republice se navíc v tomto ohledu v čase výrazně zlepšuje. V roce 2004 kraj zaujímal druhou příčku po hlavním městě a jako jediný z mimopražských krajů se blíží průměru ČR. Ze srovnání mezd uvnitř kraje vychází zdaleka nejlépe okres Mladá Boleslav, kde je průměrná mzda dokonce vyšší než ve dvou pražských obvodech (Praha 12 a 3). Naopak okresy Rakovník, Příbram, Nymburk a Benešov mají nejnižší mzdy z celého kraje. Znovu se tedy projevuje jev zhoršující se situace s klesající exponovaností území vůči Praze.

Míra nezaměstnanosti ve Středočeském kraji je ve srovnání s ostatními kraji nízká. Lepších hodnot dosahuje pouze Praha a podobně jako Středočeský kraj jsou na tom ještě kraje Jihočeský a Plzeňský. Podobně pozitivně je možné hodnotit i další aspekty trhu práce. Středočeský kraj měl v roce 2003 po Praze nejméně uchazečů na 1 volné pracovní místo (7,4) a má rovněž podprůměrný podíl dlouhodobě nezaměstnaných na celkovém počtu lidí bez práce. Nejnižší nezaměstnaností se vyznačují SO ORP s největší exponovaností k Praze, příp. dalším rozvojovým centrem (zejm. Mladé Boleslav). Nejvyšší míra nezaměstnanosti je v SO ORP Kutná Hora, Čáslav, Kladno, Slaný, Mělník a Příbram postižených perifernější polohou, případně strukturálními problémy. Tyto regiony mají také horší strukturu nezaměstnaných (např. vysoký podíl dlouhodobě nezaměstnaných).

Tabulka 7: Klíčové ukazatele trhu práce

ukazatel (jednotka, rok)	Střední Čechy	Česká republika
průměrná mzda (ČR = 100; 2004)	98,1	100,0
růst průměrné mzdy v letech 1995–2004 (%)	226,6	227,4
registrovaná míra nezaměstnanosti (%; 2003)	7,43	10,31
podíl dlouhodobě nezaměstnaných (%; 2003)	33,6	40,3
počet uchazečů na 1 volné pracovní místo (2003)	7,4	13,5

1.7 Doprava a dopravní infrastruktura

Dopravní infrastruktura Středních Čech má historicky vzniklý radiální charakter a vysokou hustotu dopravních sítí, což je dále akcentováno výstavbou železničních koridorů, které vedou z Prahy čtyřmi směry, a výstavbou sítě dálnic a rychlostních silnic. Vzhledem k uspořádání dopravní infrastruktury České republiky je přes kraj vedena i významná část mezinárodní dopravy a tranzitních cest mezi ostatními kraji. Území Středočeského kraje tak plní funkci tranzitu pro cesty do Prahy i mezi kraji.

Do Prahy vedou až na jednu výjimkou všechny dálnice a rychlostní silnice Čech, tj. devět komunikací nejvyšší kategorie a relativně vysoké kvality. Naopak prozatím zcela chybí propojení sídel Středočeského kraje kvalitními komunikacemi tangenciálními vůči Praze.

Silnice II. a III. třídy na území Středočeského kraje slouží hlavně k napojení jednotlivých částí regionu a obcí na nadregionální silniční síť. Jejich současný stav a parametry však velmi často neodpovídají jejich dopravnímu významu a obecně jsou horší než u nadregionální silniční sítě. V uspořádání a parametrech silniční sítě lze najít řadu nedostatků, především nedokončený Pražský okruh R1, který je vybudován pouze ve dvou úsecích, a nevyhovující stav aglomeracního okruhu kolem Prahy, silnice II/101, jejíž vedení po silnicích nízkých návrhových parametrů s mnoha průjezdy obcemi a ne vždy vhodné trasování neodpovídá potřebám Středočeského kraje. Také další komunikace všech kategorií však mají řadu nevyhovujících či konfliktních úseků (průtahy městy a obcemi, nedostatečná šířka vozovky, únosnost a podjezdna výška mostů, špatné rozhledové poměry na křižovatkách a železničních přejezdech, nevhodné trasování v blízkosti sídel a přírodně cenných lokalit a nedokonalé dopravní značení ohrožující bezpečnost silničního provozu). Problematické je také silniční napojení některých lokalit vhodných pro rozvoj podnikání.

Též infrastruktura veřejné dopravy je orientována na dojížďku do Prahy, hlavní železniční tratě mají radiální charakter s výjimkou spojení Kolín–Nymburk–Mělník (–Ústí nad Labem). Tangenciální trasy jsou většinou malé dráhy o nízkých návrhových parametrech s nejistou budoucností. Železniční uzel Praha je na počátku své přestavby a pro Středočeský kraj se po jejím dokončení stane nejvýznamnějším železničním uzlem, za kterým budou následovat „koridorové“ uzly Kolín, Benešov u Prahy, Beroun a Kralupy nad Vltavou. Hlavní železniční tahy ve Středočeském kraji probíhají ve zčásti již modernizovaných tranzitních železničních koridorech, které probíhají v trasách Evropské dopravní sítě TEN-T. Jejich modernizace byla z velké části dokončena (1. koridor) s výjimkou železničních uzlů, a SŽDC připravuje její pokračování (3. a 4. koridor). Velmi hustá síť linek regionální autobusové dopravy na území Středočeského kraje je orientována především na regionální centra (zejména bývalá okresní města) a dále na Prahu. V 19 městech je navíc provozována městská autobusová doprava. Regionální autobusová doprava by měla tvořit významný doplněk páteřní sítě kolejové dopravy a zajišťovat přepravu cestujících především tam, kde neexistuje kvalitní železniční spojení. Současná situace ve Středočeském kraji tomu ovšem často neodpovídá. Železniční a autobusová doprava si kvůli souběžným, kapacitně nevyužitým spojům často konkuruje. Jedním z důvodů je kromě nedostatečné tarifní a časové integrace nabídky i obvyklá nepřítomnost přestupních terminálů autobusové dopravy v blízkosti významných železničních stanic, která brání prostorové integraci nabídky. V části regionu v blízkosti Prahy je nabídka veřejné dopravy integrována do systému Pražské integrované dopravy (PID). Tento integrovaný dopravní systém je však organizován především pro potřebu dojíždění středočeských obyvatel do Prahy (a naopak) a pro pokrytí tangenciálních přepravních vztahů není vhodný. Středočeský kraj proto vyvíjí samostatný integrovaný dopravní systém Středočeské integrované dopravy (SID), která bude více zaměřen na potřeby regionu. Nedorešena zatím zůstává budoucí koordinace obou integrovaných dopravních systémů. Problémem je také absence společných přestupních terminálů železniční a autobusové dopravy (například v Kladně, Neratovicích, Berouně, Kutné Hoře a Říčanech), nedostatečné vybavení železničních stanic (například nedostatečné parkovací plochy systému P+R a B+R), bariérový přístup na železniční zastávky, zastaralá síť železničních zastávek (v některých lokalitách chybějí, zatímco v jiných již ztratily původní význam) a malé používání moderních technologií v železniční dopravě (např. telematika).

Vodní doprava ve Středočeském kraji využívá Labsko-vltavské vodní cesty, která má napojení na evropskou síť vodních cest a spojení s mořskými přístavy. Labe je splavné do Chvaletic (do Opatovic vedená jako vodní cesta využitelná), Vltava v úseku Slapy – Mělník.

Letecká doprava pro Středočeský kraj je soustředěna především na letiště Praha - Ruzyně (veřejné mezinárodní letiště), které má dominantní postavení mezi letišti v ČR a zajišťuje přes 94 % celkových výkonů v osobní přepravě a přes 84 % v nákladní letecké přepravě. Nedostatkem je chybějící napojení letiště na kolejovou dopravu, nedostatečné je i napojení na rychlostní silniční síť. Další letiště v kraji jsou v Mnichově Hradišti (veřejné mezinárodní letiště), letiště Vodochody (neveřejné mezinárodní letiště; uvažuje se o možném využívání nízkonákladovými dopravci), vojenské letiště Čáslav a dalších dvanáct malých civilních letišť. Mezi hlavní problémy letecké dopravy ve Středočeském kraji patří zejména neucelená koncepce rozvoje jednotlivých letišť (velký počet letišť, ale chybí jasné vymezení priorit) a nedostatečná infrastruktura pro moderní provozování letecké dopravy.

V rovinatých částech kraje je ke každodenní dopravě hojně využívána také cyklistická doprava. Rozvojovou aktivitu v budování cyklistické infrastruktury a zvýšení bezpečnosti cyklistů na komunikacích se silným automobilovým provozem lze ovšem směřovat do všech oblastí kraje. Ukazuje se totiž, že cyklistická doprava se silně rozvíjí i v kopcovitých terénech. V porovnání s ostatními kraji existují ve Středočeském kraji velké rezervy ve vybudovaných stezkách a vyznačených trasách. Současně chybí doprovodná infrastruktura a opatření, která

by alespoň částečně segregovala cyklistickou dopravu od automobilové a zvyšovala tak její bezpečnost.

1.8 Životní prostředí

Kvalita ovzduší ve Středočeském kraji na základě sledování emisní bilance a imisního zatížení území kolísá. Snižování emisí, zejména SO₂ do roku 2003 bylo důsledkem rekonstrukcí významné části stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší. Nepříznivá je emisní bilance u NO_x (oxidů dusíku), VOC (těkavých organických látek) a nepříznivá imisní bilance u PM10 (suspendovaných částic frakce 10 mikrometrů) a ozonu. Je způsobena neustálým nárůstem provozu mobilních zdrojů znečišťování ovzduší (NO_x, PM10 a ozon).

Kvalita podzemních vod je převážně vyhovující, pouze některé vzorky nevyhovují normativům kvůli zvýšeným koncentracím dusičnanů (NO³⁻). Kvalitativně nejhorší jsou zdroje z mělkých horizontů odebíraných v sedimentech řek a menších vodotečí v jižní části kraje. Podzemní voda z křídových kolektorů v severní části kraje je nezávadná. Povrchové zdroje se při veřejném zásobení pitnou vodou významně uplatňují především v centrální a jižní části Středočeského kraje. Zásobení hl. m. Prahy a centrální části Středočeského kraje je zajišťováno spolu s podzemními zdroji z úpravny vody Káraný především z vodárenské nádrže Želivka.

Na území kraje se v červnu 2004 vyskytovalo 346 čistíren odpadních vod. Jedinými obcemi na území Středočeského kraje, které mají více než 2000 obyvatel, nemají čistírny odpadních vod, resp. nejsou na ně napojeny a nesplňují tak závazek ČR vůči EU, jsou Buštěhrad v okrese Kladno (předpoklad dokončení 2006) a Velký Osek v okrese Kolín. Naopak mezi obcemi do 2000 obyvatel má napojení na ČOV jen malá část.

Na území kraje se nacházejí staré ekologické zátěže a devastace charakteru starých skládek a kontaminovaných průmyslových objektů. Mezi nejvíce postižené lokality lze zařadit území s výskytem radioaktivity, kontaminovanými půdami a podzemními vodami ropnými látkami, těžkými kovy, chlorovanými uhlovodíky a dioxiny. Odstranění starých ekologických zátěží je velice nákladné. Řada z nich zůstává neřešena především tam, kde náklady na sanaci přesahují cenu vlastních nemovitostí nebo nejsou vyjasněna vlastnická práva.

1.9 Dosavadní zkušenosti s čerpáním prostředků ze SF

Česká republika v oblasti čerpání prostředků ze strukturálních fondů disponuje pouze zkušenostmi z předvступní pomoci a z právě probíhajícího, ale zkráceného programového období. V období 2004 – 2006 navíc nejsou realizovány žádné samostatné regionální operační programy, klíčovou zkušeností je proto SROP.

Zkušenosti s předvступní pomocí

Předvступní programy SAPARD, Phare a ISPA mohly kandidátské země využívat v období 2000 - 2006. Kraje, resp. krajské úřady se na implementaci podílely především v programu Phare, a to mimo jiné v oblasti konzultace a administrace projektů. Ještě výraznější roli hrály kraje v programu Phare CBC, nicméně Středočeský kraj, který není příhraničním regionem, byl v tomto ohledu znevýhodněn, protože měl při implementaci SROP oproti ostatním krajům méně zkušeností.

Program SAPARD byl speciálním předvступním programem pro zemědělství a rozvoj venkova, jehož cílem je přispět k zavádění práva Evropského společenství v oblasti společné zemědělské politiky a řešit prioritní a specifické problémy spojené s trvale udržitelnými změnami v sektoru zemědělství a ve venkovských oblastech kandidátských zemí.

Program Phare byl předvступním programem zaměřeným především na přípravu institucí veřejné správy na vstup do EU a příjemání prostředků ze strukturálních fondů EU

v jednotlivých regionech. Na území NUTS 2 Střední Čechy bylo realizováno Phare 2003, část II ve 2 grantových schématech. Jednalo se o GS na podporu podnikatelské infrastruktury a GS na podporu turistické infrastruktury.

Finanční nástroj předvstupní pomoci ISPA byl zaměřen na financování velkých infrastrukturních projektů v oblastech životního prostředí a dopravy. V oblasti životního prostředí byly podpořeny dva projekty, které měly dopad i pro Středočeský kraj. Jejich cílem bylo obnovit infrastrukturu poškozenou povodněmi z roku 2002 (ČOV, kanalizační a vodovodní síť, monitorovací stanice), tzv. „povodňová“ ISPA. V oblasti dopravy měly pro Středočeský kraj dopad 4 projekty, přičemž tři z nich byly realizovány v rámci ISPA Povodně 2002.

Zkušenosti se SROP

V rámci SROP byly některé kompetence delegovány na regiony (Regionální rady). Díky tomu získaly regiony NUTS 2, resp. kraje zkušenosti s realizací projektů a řízením, což je cenné pro období nadcházející.

NUTS 2 Střední Čechy byl ve srovnání s ostatními regiony v čerpání prostředků ze SROP poměrně aktivní. Z hlediska počtu předložených žádostí byl na čtvrtém místě, podle nárokovaných finančních prostředků na třetím místě (stav ke 31. 12. 2005). Uvnitř Středočeského kraje bylo nejvíce schválených projektů v bývalých okresech Příbram, Praha – východ a Benešov, nejméně naopak v Kladně a v Mladé Boleslaví.

Od 1. 5. 2004, kdy byl program vyhlášen, proběhlo ve Středočeském kraji 6 kol výzev u individuálních projektů a 3 kola výzev u grantových schémat, přičemž všechny finance v případě individuálních projektů již byly nasmlouvány, u grantových schémat právě probíhá hodnocení 3. kola, proto není možné situaci ještě vyhodnotit. Žadatelé byli poměrně rovnoměrně rozložení, pouze HK ČR nepředložila žádný projekt.

Největší zájem byl o prioritu 4 Rozvoj cestovního ruchu, konkrétně o podopatření 4.2.2 (Podpora regionální a místní infrastruktury CR). Největší počet schválených žádostí byl však k 24. 4. 2006 zaznamenán u priority 2 Regionální rozvoj infrastruktury. Naopak menší poptávka byla u priority 1 (Regionální podpora podnikání) a potíže s čerpáním prostředků se projevily také u priority 3.

Jak vyplynulo ze studie „Zkušenosti žadatelů SROP ve Středočeském kraji“ (2005), mezi hlavní problémy v oblasti řízení a administrace podpory patřily nesrozumitelnost příručky pro žadatele a složité vyplňování elektronických formulářů v programu ELZA. Z hlediska příloh měli žadatelé největší potíže se zajištěním studie proveditelnosti, formulářem ISPROFIN a podrobným rozpočtem projektu. Proces přípravy smlouvy nebo rozhodnutí spolufinancování byl většinou respondentů hodnocen jako příliš zdlouhavý, celkově byla administrativní zátěž vyhodnocena jako zbytečně složitá. Ukazuje se, že dvě třetiny žadatelů začaly realizovat projekt ještě před rozhodnutím o spolufinancování, podobně většina veřejných zakázek byla vyhlášena ještě před podpisem smlouvy nebo před rozhodnutím o spolufinancování.

1.10 Shrnutí regionální diferenciace území

Regionální rozdíly v sociálně ekonomickém rozvoji se v případě Středních Čech projevují dominantně ve dvou dimenzích. Jednak je to polarita suburbánní zóna kolem Prahy (administrativně vymezená přibližně územím okresů Praha-východ a Praha-západ) vs. okrajové území (území regionu mimo suburbánní zónu), přičemž obdobné charakteristiky jako suburbánní zóna vykazují často také rozvojová území v okrajové zóně (např. Mladá Boleslav). Druhou dimenzi regionální diferenciace je polarita město–venkov.

Polarita suburbánní vs. okrajová zóna je v případě Středních Čech s ohledem na jeho polohu v zázemí hl. města pochopitelně velmi výrazná a v rámci ČR zcela unikátní. Suburbánní zóna kolem Prahy vykazuje mnohem příznivější strukturu obyvatel. Jednak je to o něco příznivější

(mladší) věková struktura, a jednak výrazně příznivější struktura vzdělanostní. Obojí souvisí s výrazně kladným migračním saldem, které způsobuje přistěhovávání mladších a vzdělanějších obyvatel z Prahy i odjinud. Uvedený proces vyvolává rostoucí poptávku po službách v oblasti vzdělávání, volnočasových aktivit a některých sociálních službách, které jsou přitom v rámci celého území kraje nedostatečné svou kapacitou i kvalitou. Pro suburbánní zónu je typická také vyšší koncentrace vědeckovýzkumných organizací navázaných na Prahu. V okrajové zóně se nacházejí jen v několika málo městech. V ekonomické struktuře dominuje v suburbánní oblasti více terciérní sektor, zatímco výroba se koncentruje spíše do vybraných center okrajového území. Suburbánní zóna vykazuje jednoznačně nižší míru nezaměstnanosti a další ukazatele trhu práce. V okrajové zóně jsou hodnoty těchto ukazatelů v různých částech rozdílné. V okrajové zóně se koncentruje více atraktivit cestovního ruchu, vybavenost infrastrukturou a službami pro cestovní ruch je však horší. Dopravní infrastruktura (zejména silniční) v suburbánní zóně je více zatížená a má výrazně dominantní a kvalitní radiální komunikace, zatímco tangenciální spojení právě zde vykazují největší problémy. V suburbánní zóně je zajištěna velmi dobrá dostupnost veřejnou dopravou díky napojení na systém PID. V okrajovém území naopak veřejná doprava vykazuje nedostatky v důsledku nedostatečné koordinace, neexistence přestupních terminálů apod.

Polarita město–venkov je v rámci Středních Čech o něco méně výrazná, protože v regionu není žádné významnější nadregionální centrum, ale síť relativně rovnocenných mikroregionálních středisek doplněných velkým počtem malých obcí. Struktura obyvatel ve městech a na venkově se výrazněji liší pouze v případě vzdělanostní úrovně, která je přirozeně vyšší ve městech. Významnější roli však v těchto charakteristikách hraje polarita suburbánní–okrajová zóna. Polarita město–venkov se naopak výrazně projevuje v oblasti sociální infrastruktury. Především služby v oblasti kultury, volnočasových aktivit, zdravotnictví a vyššího (vč. vysokoškolského) vzdělávání se jednoznačně koncentrují do měst. Naopak sociální služby jsou často umístěny i v menších obcích, přičemž mohou obsluhovat rozsáhlější oblast. Ekonomická struktura města a venkova se přirozeně odlišuje zejména v tom, že na venkově má větší význam primární a částečně i terciérní sektor, zatímco ve městech je důležitý především sektor sekundérní doplněný více či méně progresivními nevýrobními odvětvími. Města a venkov se liší potenciálem pro rozvoj různých forem cestovního ruchu (kulturní a poznávací vs. venkovská a sportovně-rekreační turistika). Hlavním problémem rozvoje měst v oblasti fyzické infrastruktury a životního prostředí je existence „brownfields“ a nutnost jejich fyzické revitalizace včetně odstranění případných starých ekologických zátěží. Naopak venkov se potýká s deficity v oblasti fyzické i sociální infrastruktury.

Za region s největším ekonomickým potenciálem lze vedle blízkého zázemí Prahy označit především Mladoboleslavsko, díky podniku Škoda Auto a síti jeho subdodavatelů. Dřívější tahoun středočeské ekonomiky – Kladensko – doplatil na jednostranné zaměření na těžbu uhlí a hutnictví a vypořádává se s restrukturalizací své hospodářské základny. To se postupně daří i díky přílivu zahraničních investic. Zahraniční investice významně posílily i postavení Kolínska díky realizaci největší investice na zelené louce u nás – TPCA v Ovčárech. Střední Čechy se tak stávají jedním z center automobilového průmyslu nadnárodního významu.

Naopak oblasti s nízkým rozvojovým potenciálem se nacházejí zejména v okrajovém území regionu a tvoří tzv. vnitřní periferii Česka. Na území Středočeského kraje se nachází také jeden z vládou vymezených a specificky podporovaných hospodářsky slabých regionů, kterým je Rakovnicko, tj. nejzápadnější výběžek kraje.

1.11 SWOT Analýza

Prostřednictvím metody SWOT byly vybrány a utřídeny hlavní poznatky socioekonomické analýzy. Silné a slabé stránky se vztahují k vnitřním parametrům a potenciálu území.

Příležitosti a hrozby se týkají vnějších procesů a jevů, které jsou zpravidla obtížně ovlivnitelné krajem, nebo regionálními aktéry.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Značný celkový přírůstek obyvatelstva (nejvíce ze všech krajů) v důsledku pozitivního migračního salda ▪ Nadprůměrně rychle rostoucí HDP na obyvatele ▪ Vysoká exportní výkonnost (nejvyšší z krajů v ČR) ▪ Atraktivita kraje pro zahraniční investory, mj. i díky nižším výrobním nákladům ve srovnání s Prahou ▪ Nízká míra nezaměstnanosti ▪ Vysoká míra podnikatelské aktivity ▪ Silná vědeckovýzkumná základna kraje ▪ Významný kulturně – historický a přírodní potenciál ▪ Hustá síť dopravních cest (silnic a železnic) ▪ Dobrá dopravní dostupnost do Prahy ▪ Dobrá vybavenost obcí ČOV nad 2000 EO - vysoký podíl čištěných odpadních vod 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozdrobenost sídelní struktury, málo velkých center (stínový efekt Prahy) ▪ Závislost ekonomiky kraje na jednom odvětví – automobilovém průmyslu ▪ Vysoký podíl jednodenních návštěvníků – nízké příjmy z cestovního ruchu ▪ Vysoká sezónnost cestovního ruchu ▪ Nedostatek služeb vysoké kvality (včetně ubytovacích služeb), málo doplňkových služeb CR ▪ Absence řízení CR v přirozených turistických oblastech ▪ Extrémní zatíženost některých úseků silniční sítě (nejvyšší v ČR) a chybějící alternativní silnice ▪ Špatný technický stav a řada kolizních míst na regionálně významných silnicích, zvláště tangentách ▪ Nedokončený pražský silniční okruh ▪ Chybějící silniční obchvaty měst a obcí ▪ Nedostatečná integrace veřejné dopravy ▪ Málo rozvinutý systém cyklistické dopravy (nedostatečná infrastruktura) ▪ Nedostatky ve vybavenosti škol ▪ Nevhovující struktura nemocničních lůžek ▪ Nedostačující kapacita a nevhovující kvalita některých typů zařízení sociální péče ▪ Nedostatečný podíl odkanalizování a čištění odpadních vod v obcích velikosti do 2000 EO ▪ Výskyt brownfields a starých ekologických zátěží
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nárůst populace migrací s pozitivním dopadem na věkovou a vzdělanostní strukturu populace ▪ Zvýšená podpora vědy a výzkumu ze 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odliv VŠ vzdálených do Prahy za pracovními příležitostmi s vyšší kvalifikací ▪ Nepříznivý demografický vývoj a stárnutí obyvatelstva zvláště v periferních

<p>strany státu a EU</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zlepšení podmínek pro spolupráci veřejných a soukromých institucí v oblasti vědy a výzkumu ▪ Vznik veřejné vysoké školy ▪ Rozvoj dalšího vzdělávání ▪ Příchod významných investorů z oborů s vyšší přidanou hodnotou ▪ Využití rozvojových lokalit a brownfields pro další rozvoj regionu ▪ Zvyšování kvality veřejné dopravy formou integrace nabídky ▪ Posílení spolupráce mezi samosprávou, neziskovými organizacemi a soukromou sférou na lokální úrovni – rozvoj komunitního plánování ▪ Koordinace spolupráce s hlavním městem Prahou, zejména v oblasti územního plánování a rozvoje technické infrastruktury ▪ Rozvoj forem CR ve vazbě na hlavní město ▪ Decentralizace části služeb CR a návštěvnosti z Prahy ▪ Rozvoj turistických služeb vysoké kvality a doplňkových služeb ▪ Zlepšení údržby krajiny rozvinutím ekozemědělství a agroturistiky ▪ Zlepšení nakládání s komunálními odpady a podpora rozvoje zařízení pro využívání odpadů a recyklaci ▪ Pokles negativního zatížení imisemi a hlukem z automobilové dopravy ve městech (po vybudování obchvatů měst) 	<p>oblastech</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečné propojení vzdělávání, vědy a uživatelské sféry při výzkumu a zavádění inovací ▪ Orientace na produkci s nízkou přidanou hodnotou ▪ Prohlubování závislosti regionu na jediném průmyslovém odvětví ▪ Upadání částí měst v souvislosti s rozporem mezi jejich dřívějšími funkcemi a současnými nároky (mj. brownfields) ▪ Nedostatečná kapacita dopravních sítí pro rostoucí dopravu (individuální i nákladní) a zvyšující se zátěž kraje (i environmentální) ▪ Zavedení mýtného na dálnicích a nárůst silniční nákladní dopravy na paralelních silnicích I. a II. třídy ▪ Pokračující chátrání železniční infrastruktury vedoucí k dalšímu poklesu konkurenční schopnosti železniční dopravy, případně i k zastavení provozu na některých tratích ▪ Digital divide – rozdělení společnosti podle schopnosti využívat moderní informační a komunikační technologie ▪ Zaostávání regionu v oblasti kvality veřejných služeb a šíře jejich nabídky ▪ Zábor zemědělské půdy v důsledku výstavby a ekonomického rozvoje ▪ Neřešení starých ekologických zátěží ▪ Zvýšené výskytu extrémních klimatických jevů (záplavy, vodní eroze)
---	---

II. Strategie

V plánovacím období 2007-2013 bude k dosažení cílů rozvoje regionu NUTS 2 Střední Čechy možné využít široké spektrum národních a evropských programů. Regionální operační program je pouze jedním, byť velmi významným programem veřejných intervencí na podporu sociálně ekonomického rozvoje regionu. Ve vztahu k tematickým operačním programům, které budou implementovány na národní úrovni, je tento program komplementární. V tomto smyslu má strategie regionálního operačního programu parciální charakter a je nutné ji chápat v širším kontextu veřejné podpory a to jak z evropských, tak i národních podpůrných programů.

Základním vnitřním východiskem této strategie jsou závěry analýz sociálně ekonomicke situace regionu, které poukázaly na jeho silné a slabé stránky a rozvojové příležitosti a hrozby. Strategie rozhoduje, jakým způsobem budou vnitřní a vnější faktory rozvoje regionu využity pro dosažení globálního cíle.

Vnějším východiskem pro formulaci strategie jsou priority nadřazených programových dokumentů Středočeského kraje, EU a ČR. V první řadě se jedná o Strategické obecné zásady Společenství, které definují základní rozvojovou strategii EU v oblasti politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Na národní úrovni je doplňuje Národní rozvojový plán, návazný Národní strategický referenční rámec a Národní program reforem reflekující cíle Lisabonské strategie. Strategie ROP NUTS 2 Střední Čechy tak tvoří pomyslný průnik priorit na krajských, národních a evropských priorit v oblasti politiky soudržnosti.

1. Globální a specifické cíle

Globálním cílem regionu Střední Čechy k roku 2013 je zvýšení HDP na obyvatele na úrovni minimálně 75 % průměru EU 25 a zajistění vysoké kvality života obyvatel měst i venkova prostřednictvím zvýšení atraktivity regionu pro bydlení, podnikání, investice a cestovní ruch.

S ohledem na relativně silnou geografickou diferenciaci vnitřních rozvojových podmínek (suburbánní vs. okrajové území regionu) jsou hlavní problémy klasifikovány podle uvedených typů území. V suburbánním území patří mezi hlavní problémy:

- nevyhovující stav dopravních komunikací a jejich přetíženosť (zejména silniční komunikace);
- živelný rozvoj bytové výstavby v důsledku slabé regulace územního rozvoje;
- zhoršené životní prostředí.

Pro oblasti mimo suburbánní zónu jsou typické následující problémy:

- nízká diverzifikace ekonomické základny;
- nízká nabídka pracovních příležitostí zejména v okrajových a venkovských oblastech;
- nedostatečné využití potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu;
- nedostatečná vybavenost malých obcí technickou infrastrukturou, příp. kvalita této infrastruktury (týká se částečně i obcí v suburbánní oblasti);
- neadekvátní vybavení regionu sociální infrastrukturou, mj. v důsledku „stínového“ efektu Prahy;
- nízká kvalita široce chápaného životního prostředí v řadě urbanizovaných území, mj. v důsledku vysokého podílu podvyužívaných ploch, zanedbanosti centrálních částí apod.

ROP NUTS 2 Střední Čechy je zaměřen na problémy, které je efektivní řešit prostřednictvím regionálních intervencí nebo se jedná o problémy, jejichž řešení je vymezeno kompetencemi regionální samosprávy. Při definování rozsahu a zaměření veřejné podpory v rámci regionálního operačního programu je dalším určujícím faktorem vymezení intervencí mezi operačními programy na národní a regionální úrovni.

V tomto kontextu byly specifické cíle programu definovány následovně:

- 1. zajištění vysoké a udržitelné mobility obyvatel při současném snižování negativních dopadů dopravy na životní prostředí,**
- 2. zvýšení návštěvnosti a místních příjmů z cestovního ruchu,**
- 3. zvýšení kvality prostředí v urbanizovaných územích a posílení role městských center jako přirozených pólů růstu v regionu,**
- 4. zajištění minimální úrovně přístupu a zlepšení kvality služeb v obecném ekonomickém zájmu ve venkovských oblastech,**
- 5. zvýšení absorpční kapacity regionálních a místních aktérů.**

2. Identifikace prioritních os

Na základě stanovení specifických cílů a s přihlédnutím k prioritním oblastem nadřazených strategických dokumentů EU, ČR a kraje byly definovány následující prioritní osy ROP NUTS 2 Střední Čechy:

Prioritní osa č. 1: Doprava

Prioritní osa č. 2: Cestovní ruch

Prioritní osa č. 3: Integrovaný rozvoj území

Prioritní osa č. 4: Technická pomoc

V rámci prioritní osy č. 1 „Doprava“ budou intervence programu zaměřeny na rekonstrukci a modernizaci silnic II. a III. třídy, a to v souladu s ochranou ekosystémů, snižováním hlukové zátěže, zvyšováním bezpečnosti v dopravě a zpřístupněním rozvojových lokalit. Dále bude podporována integrace nabídky veřejné dopravy včetně jejího zpřístupňování všem skupinám cestujících a obnovy vozového parku motivované větší šetrností vůči životnímu prostředí.

V rámci prioritní osy č. 2 „Cestovní ruch“ budou podpořeny aktivity zaměřené na rozšíření a zkvalitnění infrastruktury a služeb cestovního ruchu. V případě podnikatelské infrastruktury bude podpora přednostně zaměřena na budování, rozšiřování a zlepšování standardu ubytovacích služeb a budování doplňkové infrastruktury CR. Podpora budování veřejné infrastruktury a vytváření služeb, které z různých důvodů musí zajišťovat veřejný sektor a zejména místní samospráva tvoří další významný pilíř této prioritní osy. Intervence budou rovněž směrovány na zlepšení řízení a marketingu turistických destinací na území regionu.

Intervence v rámci prioritní osy č. 3 „Integrovaný rozvoj území“ budou zaměřeny prioritně na rozvoj měst a doplňkově na rozvoj venkovských oblastí. Podpora rozvoje a revitalizace měst bude zahrnovat komplexní obnovu fyzického prostředí ve vybraných městech nebo městských částech a rozvoj a modernizaci sociální infrastruktury (infrastruktura v oblasti školství, zdravotnictví, sociálních služeb a infrastruktura pro volnočasové aktivity). Podpora venkovských oblastí bude zaměřena především na zvýšení atraktivity venkovských sídel a zajištění přístupu a zvýšení kvality služeb obecného hospodářského zájmu.

3. Hlavní znaky strategie

Prioritní osy programu tvoří koherentní celek a ve vztahu k řešení problémů sociálně ekonomického rozvoje regionu se navzájem doplňují a posilují. Narozdíl od tématických operačních programů, které jsou zaměřeny na řešení sektorových problémů, je v ROP NUTS 2 Střední Čechy akcentován územně-integrovaný přístup k řešení problémů a jednotlivé intervence diferencovány podle rozvojových předpokladů jednotlivých typů území.

Územně-integrovaný přístup bude uplatňován v intervencích v rámci prioritní osy č. 3 zaměřené na rozvoj městských i venkovských oblastí. Rozvoj a regenerace městských území tvořící těžiště této prioritní osy budou podporovány prostřednictvím integrovaných plánů rozvoje městských území a nikoliv individuálních projektů tak, aby se posílil komplexní přístup k řešení problémů a zvýšily synergické efekty programu. Intervence ROP NUTS 2 Střední Čechy budou také diferencovány podle jednotlivých typů území. V regionu Střední Čechy jsou vytvořeny dvě základní úrovně polarizace území – městské vs. venkovské území a suburbánní vs. okrajové území (ve vztahu k hl. městu Praze).

Podpora v rámci prioritní osy č. 1 „Doprava“ bude prioritně zaměřena na rozvoj regionální dopravní infrastruktury v suburbánním území hl. města Prahy, které čelí problémům souvisejícím s růstem frekvence dopravy mezi hl. městem a jeho zázemím. Významným aspektem podpory v rámci této priority bude snaha o eliminaci negativních dopadů dopravy na životní prostředí. Intervence vedoucí k posílení rozvoje cestovního ruchu v rámci prioritní osy č. 2 budou zaměřené na podporu komplexních projektů na území regionu s turistickým potenciálem. Vzhledem k rozmístění atraktivit cestovního ruchu se bude jednat zejména o venkovského oblasti a malá a střední města. Důraz na urbánní dimenzi v ROP NUTS 2 Střední Čechy je reflektován v prioritní ose č. 3. Podpora rozvoje a regenerace měst bude tvořit hlavní pilíř intervencí v rámci této prioritní osy a odráží se ve váze alokací vyčleněných na rozvoj měst a venkova. Rozvoj venkova je v rámci této prioritní osy doplňkovou intervencí ve vztahu k Programu rozvoje venkova financovaného z EAERD.

Z územního hlediska budou tedy intervence ROP NUTS 2 Střední Čechy primárně orientovány na řešení problémů měst a posílení vazeb mezi městskými centry a jejich venkovským zázemím. Významná část podpory bude směrována zejména do rozvoje malých a středních měst v okrajovém území s cílem dosáhnout vyváženého rozvoje území. Určité využití zdrojů z regionálního operačního programu nabízí relativně komplexní přístup k řešení všech klíčových problémů a naplňování globálního cíle programu.

Rozhodující část intervencí programu je zaměřena na podporu projektů místní nebo regionální samosprávy. V rámci programu dojde k výraznému zhodnocení infrastruktury v majetku kraje a obcí a zlepšení kvality celé škály veřejných služeb. Podpora podnikatelů v rámci programu je významná pouze ve vazbě na cestovní ruch, příp. revitalizaci území. Malé a střední podnikání bude dále nepřímo podpořeno prostřednictvím posilování absorpční kapacity a následně zvyšováním schopnosti malých a středních firem čerpat podporu z operačního programu Podnikání a inovace. Neziskové organizace budou tvořit relativně silnou skupinu konečných příjemců v oblasti rozvoje cestovního ruchu a sociálních služeb.

4. Vazba na horizontální téma

Z nařízení Rady (ES) o obecných ustanoveních týkajících se EFRR, ESF a FS (2004, 2004/0163 (AVC) vyplývá povinnost respektovat dvě horizontální téma. Tato téma, která jsou strukturována, jsou průřezová, zahrnují oblast životního prostředí a rovných příležitostí. V ROP NUTS 2 Střední Čechy jsou zohledněna ve všech třech tématických prioritách.

Téma životního prostředí se v prioritě 1 odráží v důrazu na rozvoj veřejné dopravy a dalších udržitelných forem dopravy (zejména cyklistické). Nepřímý dopad na stav životního prostředí budou mít i realizace vybraných projektů v oblasti dopravní infrastruktury (např. obchvaty

měst). V prioritě 2 budou mimo jiné podporovány projekty rekonstrukcí a budování infrastruktury pro takové formy CR, které jsou šetrné k životnímu prostředí, čímž se rovněž přispěje k zlepšení jeho stavu. V rámci priority 3 je téma životní prostředí zohledňováno především v oblasti revitalizací fyzického prostředí. Tyto revitalizace povedou k účelnějšímu využití krajiny a ke zlepšení stavu krajinařsky nebo environmentálně problematických lokalit. Součástí této priority bude i odstranění starých ekologických zátěží (např. prostřednictvím revitalizace „brownfields“), což rovněž reflektuje toto horizontální téma.

Tématu rovných příležitostí se věnuje především priorita 3, v jejímž rámci budou podporovány takové aktivity, které povedou k rozvoji infrastruktury pro oblast sociálních služeb, vzdělávání, zdravotnictví a pro volnočasové aktivity, což posiluje rovný přístup k těmto veřejným službám. Priorita 1 posiluje rovné příležitosti rozvojem veřejné dopravy, která je další významnou veřejnou službou. Priorita 2 rozvojem podnikání v oblasti CR přispívá k rovným příležitostem na získání zaměstnání.

5. Konzistence s nadřazenými strategickými dokumenty ČR a EU

ROP NUTS 2 Střední Čechy se přímo váže na Strategické obecné zásady Společenství (SOZS), Národní strategický referenční rámec (NSRR), Národní program reforem (NPR) a jejich strategické cíle a prioritní opatření. Věcné vazby SOZS, NSRR a NPR s ROP NUTS 2 Střední Čechy jsou vyjádřeny v následujících tabulkách a komentáři, z nichž vyplývá, že realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy bude významně přispívat k naplnění vybraných priorit SOZS, strategických cílů NSRR i některých prioritních opatření NPR.

Vazby mezi ROP NUTS 2 Střední Čechy a SOZS

Priorita 1 SOZS „Přitažlivější Evropa a regiony Evropy pro investory a pracující“ se úzce váže především na oblast dopravy a dopravní infrastruktury, která je řešena v prioritní ose 1 ROP NUTS 2 Střední Čechy. Tato prioritní osa výstavbou dopravních sítí, snižováním negativních vlivů dopravy na životní prostředí a rozvojem udržitelných forem dopravy naplňuje všechny tři body priority 1 SOZS. K jejímu naplnění přispívá z části také prioritní osa 2 rozvojem infrastruktury a služeb v cestovním ruchu a prioritní osa 3 revitalizací a rozvojem měst, jejichž součástí je i sanace starých ekologických zátěží.

Tabulka 8: Vazby oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy na priority SOZS

Oblast podpory	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4.1	4.2	4.3
1. Přitažlivější Evropa a regiony Evropy pro investory a pracující										
Rozšíření a zlepšení dopravních infrastruktur	xx	xx		x		x	x			
Posílení součinnosti mezi ochranou životního prostředí a růstem		xx		x						
Řešení intenzivního využívání tradičních zdrojů energie v Evropě		x								
2. Zlepšení znalostí a inovace: cesta k růstu										
Zvýšit a zlepšit investice do výzkumu a technologického rozvoje										
Usnadnit inovace a podporovat podnikavost			xx							
Podporovat informační společnost pro všechny				x	x	x	x			
Zlepšit přístup k financím										
3. Vytváření více a lepších pracovních míst										
Přivést více lidí do zaměstnání, zajistit jejich setrvání v zaměstnání a modernizovat systémy sociální ochrany						x	x			
Zvýšit přizpůsobivost pracujících a podniků a pružnost trhu práce						x	x			

Oblast podpory	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4.1	4.2	4.3
Zvýšit investice do lidského kapitálu prostřednictvím lepšího vzdělávání a kvalifikace						xx	xx			
Správní kapacita					x					
Pomoci udržet zdravou pracovní sílu						x	x			

Pozn.: x – slabá vazba, xx – silná vazba

K naplnění priority 2 SOZS „Zlepšení znalostí a inovace: cesta k růstu“ přispívají zejména prioritní osy 2 a 3 ROP NUTS 2 Střední Čechy. Stimulují především podnikání, a částečně i rozvoj informační společnosti a technologický rozvoj.

Priorita 3 SOZS „Vytváření více a lepších pracovních míst“ je podporována zejména prostřednictvím prioritní osy 3 ROP NUTS 2 Střední Čechy. Ta podporou rozvoje měst a venkova stimuluje rozvoj zaměstnanosti (investicemi do infrastruktury pro vzdělávání a částečně i sociální služby), investice do lidského kapitálu (zejména infrastruktury pro vzdělávání) a podporu zdravé pracovní síly (investicemi do infrastruktury pro oblast zdravotnictví a sociálních služeb).

Vazby mezi ROP NUTS 2 Střední Čechy a NSRR

NSRR je základní programový dokument České republiky pro využívání strukturálních fondů pro období 2007 – 2013. Východiskem pro zpracování NSRR byl Národní rozvojový plán, který reflektuje základní strategické dokumenty Evropské unie (SOZS) a České republiky (Strategie udržitelného rozvoje, Strategie hospodářského růstu, Strategie regionálního rozvoje).

Strategický cíl 1 NSRR „Konkurenceschopná česká ekonomika“ naplňují všechny prioritní osy ROP NUTS 2 Střední Čechy. Vazby na prioritní osu 1 jsou poměrně slabé nebo nepřímé, např. rozvoj cyklistických stezek (1.2) přispívá k rozvoji udržitelného cestovního ruchu, rozvoj sítě regionálních silnic (1.1) ke konkurenceschopnosti podnikatelského sektoru. Naopak vazby na prioritní osy 2 i 3 jsou silné a přímé. Prioritní osa 2 významně naplňuje strategický cíl zejména v oblasti rozvoje udržitelného cestovního ruchu, a to všemi svými oblastmi podpory. Rozvoj podnikatelské infrastruktury a služeb cestovního ruchu (2.1) naplňuje strategický cíl rovněž v oblasti rozvoje konkurenceschopného podnikatelského sektoru. Prioritní osa 3 naplňuje strategický cíl 1 NSRR především podporou rozvoje měst (3.1) zajišťující obnovu infrastruktury využitelnou i pro podnikání, příp. rozvoj inovačních kapacit. Na obě téma se váže také oblast infrastruktury pro vzdělávání (3.1 i 3.2), které posiluje podnikatelskou aktivitu a inovační kapacitu. Rozvoj měst (3.1) zprostředkován přispívá ke zvýšení fyzické atraktivity území a revitalizaci infrastruktury a tím i k rozvoji udržitelného cestovního ruchu.

Strategický cíl 2 NSRR „Otevřená, flexibilní a soudržná společnost“ má oporu rovněž ve všech prioritních osách ROP NUTS 2 Střední Čechy. Prioritní osa 1 naplňuje tento strategický cíl pouze zprostředkován zvyšováním zaměstnanosti a zaměstnatelnosti prostřednictvím rozvoje dopravní infrastruktury (1.1) a veřejné dopravy (1.2). Prioritní osa 2 naplňuje tento strategický cíl rovněž částečně prostřednictvím podpory podnikatelské infrastruktury a služeb pro cestovní ruch (2.1). Prioritní osa 3 ROP NUTS 2 Střední Čechy také zčásti přispívá k realizaci většiny dílčích témat v rámci tohoto strategického cíle. Rozvoj fyzické infrastruktury pro vzdělávání (součást 3.1 a 3.2) přispívá k naplnění strategického cíle 2 NSRR především v oblastech vzdělávání a zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti, rozvoj fyzické infrastruktury pro sociální služby a zdravotnictví (součást 3.1 a 3.2) také ve strategickém cíli 2 v oblastech zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti a posilování sociální soudržnosti.

K naplnění strategického cíle 3 NSRR „Atraktivní prostředí“ přispívá zejména prioritní osa 1 a částečně také prioritní osa 3 ROP NUTS 2 Střední Čechy. Prioritní osa 3 přispívá díky podpoře

rozvoje měst (3.1), v rámci něhož jsou podporovány také revitalizace prostředí, sanace starých ekologických zátěží apod., k naplnění strategického cíle 3 NSRR v oblasti ochrany a zlepšení kvality životního prostředí. Prioritní osa 1 ROP NUTS 2 Střední Čechy oběma svými oblastmi podpory velmi výrazně přispívá k naplnění strategického cíle 3 NSRR v obou tématech, tedy ochraně a zlepšení kvality životního prostředí (především rozvojem veřejné a bezmotorové dopravy v rámci oblasti podpory 1.2) i zlepšení dostupnosti dopravy (především rozvojem regionální dopravní infrastruktury a veřejné dopravy v rámci oblastí podpory 1.1 a 1.2).

K naplnění strategického cíle 4 „Vyházený rozvoj území“ významně přispívají všechny prioritní osy ROP NUTS 2 Střední Čechy. V rámci prioritní osy 1 zajišťuje vazbu zejména rozvoj veřejné dopravy (1.2) přispívající k vyváženému rozvoji regionů a zejména pak venkovských oblastí, protože umožňuje kontakty mezi regiony prostřednictvím environmentálně i sociálně udržitelné formy dopravy, což je zvláště pro venkov velmi důležité. Pro vyvážený rozvoj jak celého území tak i měst a venkova, je však důležitá také výstavba, modernizace a úpravy sítě regionálních silnic, cyklistických stezek apod. Strategický cíl 4 má výraznou oporu také v prioritní ose 3 ROP NUTS 2 Střední Čechy, kde oblasti rozvoje infrastruktury pro vzdělávání, zdravotnictví a sociální služby (3.1 a 3.2) výrazně přispívají k vyváženému rozvoji regionů a oblasti podpory rozvoje měst (3.1) rovněž k rozvoji městských oblastí. K naplnění strategického cíle 4 přispívají i všechny oblasti podpory prioritní osy 2 ROP NUTS 2 Střední Čechy, vazby jsou však ve srovnání se zbývajícími dvěma prioritními osami slabší a spíše zprostředkované.

Tabulka 9: Vazby prioritních os a oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy na strategické cíle a téma NSRR 2007–2013

Oblast podpory	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4.1	4.2	4.3
SC 1 Konkurenceschopná česká ekonomika										
Konkurenceschopný podnikatelský sektor	x		xx			x	x			
Podpora kapacit VaV pro inovace										
Rozvoj udržitelného cestovního ruchu		x	xx	xx	xx	x	x			
SC 2 Otevřená, flexibilní a soudržná společnost										
Vzdělávání						xx	xx			
Zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti	x	x	x			x	x			
Posilování sociální soudržnosti						x	x			
Rozvoj informační společnosti				x	x	x	x			
Chytrá veřejná správa										
SC 3 Atraktivní prostředí										
Ochrana a zlepšení kvality životního prostředí	x	xx				x	x			
Zlepšení dostupnosti dopravy	xx	xx		x						
SC 4 Vyházený rozvoj území										
Vyházený rozvoj regionů	x	xx	x	x	xx	x	x			
Rozvoj městských oblastí	x	xx	x	xx	x	x	x			
Rozvoj venkovských oblastí	x	xx	x	xx	x	x	x			

Pozn.: x – slabá vazba, xx – silná vazba

Vazby na prioritní osu 4 Technická asistence nejsou uvažovány, protože v rámci ní je podporována úspěšná realizace celého ROP, tzn. prioritní osa má nepřímou vazbu na všechny strategické cíle NSRR.

Vazby mezi ROP NUTS 2 Střední Čechy a NPR

Národní program reforem ČR (NPR; též Národní lisabonský program) je strategickým dokumentem, který vychází ze Strategie udržitelného rozvoje ČR, Strategie regionálního rozvoje a Strategie hospodářského růstu ČR a jehož realizace umožní České republice

dosáhnout cílů Lisabonské strategie. Prioritní opatření NPR jsou formulována v jednotlivých tématických oblastech jako dílčí cíle nebo dílčí aktivity. Z tohoto důvodu a dále proto, že se jedná o národní dokument, jsou pro ROP relevantní pouze některá opatření (většina jich je relevantní zejména pro národní úroveň, např. institucionální, legislativní, fiskální či daňová opatření). ROP NUTS 2 Střední Čechy proto k naplnění některých prioritních opatření ani nemůže přispívat, k naplnění jiných však přispívá výrazně.

V rámci prioritních os ROP NUTS 2 Střední Čechy přispívají k naplnění prioritních opatření NPR zejména prioritních os 1 a 3. Prioritní osa 1 je úzce vázána zejména na prioritní opatření v rámci témat „Udržitelné využívání zdrojů“ a „Modernizace a rozvoj dopravních a ICT sítí“. K „Udržitelnému využívání zdrojů“ přispívá prioritní osa 1 zejména rozvojem veřejné dopravy (podporujícím energetickou a materiálovou efektivnost, racionální využívání zdrojů přesunem části dopravních výkonů na energeticky méně náročnou veřejnou dopravu i podporu zavádění environmentálních technologií) a dalších udržitelných forem dopravy (zajišťujícím energetickou a materiálovou efektivnost a racionální využívání zdrojů přesunem dopravních výkonů z automobilové dopravy na dopravu cyklistickou či pěší), částečně však také rozvojem a modernizací regionální silniční sítě, které rovněž podporují technická opatření zvyšující kvalitu životního prostředí obyvatel a snižující dopady silniční dopravy na ekosystém. K „Modernizaci a rozvoji dopravních a ICT sítí“ přispívají všechny oblasti podpory prioritní osy 1, a to výstavbou, modernizací a rekonstrukcí regionálních silnic, infrastruktury pro veřejnou dopravu vč. přestupních terminálů a sítě dopravních cest pro cyklistickou a další udržitelnou dopravu.

Prioritní osa 3 ROP NUTS 2 Střední Čechy se úzce váže zejména na prioritní opatření NPR v rámci témat „Podnikatelské prostředí“, „Výzkum, vývoj, inovace“, „Začleňování na trhu práce“ a „Vzdělávání“. Je třeba zdůraznit, že kompetence ROP se ve všech těchto tématech váže výlučně na rozvoj fyzické infrastruktury. K naplnění prioritních opatření v rámci tématu „Podnikatelské prostředí“ přispívá zejména oblast podpory rozvoje a regenerace měst, která podporuje fyzickou infrastrukturu ve městech využitelnou také pro podnikání. Prioritní opatření v oblasti Výzkumu, vývoje a inovací je prioritní osou 3 podpořeno především v oblasti rozvoje infrastruktury zvyšující inovační potenciál (nové technologie, modernizace objektů). Podpora prioritních opatření v oblasti Vzdělávání je zajištěna především rozvojem infrastruktury a podporou nákupu technologií a vybavení pro různé formy a stupně vzdělávání vč. dalšího vzdělávání. Obdobná je i vazba na prioritní opatření v oblasti Začleňování na trhu práce, k nimž rovněž přispívá rozvoj infrastruktury pro vzdělávání, částečně i pro sociální služby.

Prioritní osa 2 přispívá dílčím způsobem k naplnění prioritních opatření v oblasti Podnikatelské prostředí, Flexibilita trhu práce a Začleňování na trhu práce. Všechny tři uvedené principy jsou zohledněny zejména v oblasti rozvoje podnikatelské infrastruktury a služeb cestovního ruchu, která podporuje vytváření nových pracovních míst a rozvoj podnikání v sektoru cestovního ruchu.

Tabulka 10: Vazby prioritních os a oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy na prioritní opatření NPR 2005–2008

Prioritní opatření NPR / Oblast podpory ROP	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4.1	4.2	4.3
Makroekonomická stabilita a udržitelný růst	není relevantní pro ROP, bude celé realizováno na národní úrovni									
Podnikatelské prostředí			x				x			
Výzkum a vývoj, inovace										
Udržitelné využívání zdrojů	x	xx								
Modernizace a rozvoj dopravních a ICT sítí	xx	xx		x						
Flexibilita trhu práce	x	x	x				x			
Začleňování na trhu práce			x				x			

Prioritní opatření NPR / Oblast podpory ROP	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4.1	4.2	4.3
Vzdělávání										

Pozn.: x – slabá vazba, xx – silná vazba

Vazby na prioritní osu 4 Technická asistence nejsou uvažovány, protože v rámci ní je podporována úspěšná realizace celého ROP, tzn. prioritní osa má nepřímou vazbu na všechny strategické cíle NSRR.

6. Vazba na programové dokumenty na úrovni regionu

Zastřešujícím programovým dokumentem na úrovni kraje je Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje (PRÚOSK). Tento strategický materiál, který bude schválen v průběhu září 2006, řeší komplexním způsobem rozvoj regionu v období 2006 – 2013. PRÚOSK představoval jeden z důležitých výchozích materiálů pro zpracování ROP NUTS 2 Střední Čechy. Vazby mezi oběma dokumenty jsou proto poměrně výrazné. Zaměření PRÚOSK je však širší, v souladu s kompetencemi určenými krajům, a strategické cíle a opatření definované PRÚOSK jsou rozpracovávány do dalších koncepčních dokumentů s regionálním zaměřením. Prioritní osy a oblasti podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy představují výseč strategie PRÚOSK.

Prioritní osa 1 ROP NUTS 2 Střední Čechy má přirozeně silnou vazbu na prioritní osu „Infrastruktura“ v PRÚOSK. Tato návaznost se projevuje v PRÚSK především z hlediska dopravní tématiky, která představuje rozsáhlé, ale nikoliv jediné téma této prioritní osy PRÚOSK. Obě opatření v rámci prioritní osy 1 ROP NUTS 2 Střední Čechy přispějí také k naplnění prioritní osy PRÚOSK „Životní prostředí“, protože jedním ze strategických směrů je i řešení dopravy v rámci regionu.

Prioritní osa 2 se přirozeně prolíná především s prioritní osou „Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví“. Slabší vazby je možné vystopovat i z hlediska prioritních os PRÚOSK „Produkční základna a ekonomický rozvoj“, „Infrastruktura“ a „Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství“. Některá opatření těchto prioritních os budou mít sice dopad i pro oblast cestovního ruchu, ale cestovní ruch není jejich primárním zájmem.

Prioritní osa 3 Integrovaný rozvoj území má nejsilnější vazbu s prioritní osou PRÚOSK „Rozvoj lidských zdrojů“, a to jak z hlediska oblastí podpory zaměřených na vzdělávací infrastrukturu, tak na infrastrukturu v oblasti sociálních služeb a zdravotnictví. ROP NUTS 2 Střední Čechy řeší tuto problematiku komplexně, tj. v městských i venkovských oblastech, proto se tyto oblasti podpory prolínají i s prioritní osou PRÚOSK „Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství“, kde se vyskytují i opatření na zajistění dostupnosti základních služeb venkovských obyvatel. Vazby na prioritní osu „Životní prostředí“ je možné spatřovat v oblasti tvrdých investic do vzdělávací infrastruktury se zaměřením na environmentální vzdělávání.

Součástí prioritní osy 3 Integrovaný rozvoj území je také problematika rozvoje a regenerace měst, přičemž tato oblast podpory přispěje svým dopadem i k naplnění strategických cílů prioritních os „Produkční základna a ekonomický rozvoj“ a „Životní prostředí“. Tyto vazby lze spatřovat především v oblasti regenerace území z hlediska odstranění nevyužitelných staveb a ekologických zátěží. Slabší vazby z hlediska možné obnovy nebo transformace jednotlivých nevyužitých budov jsou patrné i v prioritních osách PRÚOSK „Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství“ a „Rozvoj lidských zdrojů“.

Tabulka 11: Vazby prioritních os a oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy na prioritní osy PRÚOSK 2005–2008

Prioritní osy PRÚOSK / Oblast podpory ROP	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4.1	4.2	4.3
Produkční základna a ekonomický rozvoj			x							
Infrastruktura	xx	xx		x		x	x			
Rozvoj venkova, multifunkčního zemědělství a lesního hospodářství			x	x				xx		
Životní prostředí	x	x								
Rozvoj lidských zdrojů						xx	xx			
Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví			xx	xx	xx					

Pozn.: x – slabá vazba, xx – silná vazba

7. Ex ante hodnocení – průběžná zpráva

Celkem byly pro hodnocení poskytnuty 2 verze ROP NUTS 2 Střední Čechy, přičemž poslední verze byla datována dne 17.3.2006. K těmto dvěma verzím byla zpracována dvě průběžná hodnocení. Předkládaná verze, upravená na základě vypořádání připomínek z meziresortního připomínkového řízení bude podkladem pro zpracování pracovní závěrečné zprávy, která již bude obsahovat všechny aspekty hodnocení včetně vyhodnocení dopadů programu.

V rámci dosud učiněných hodnocení hodnotitelé považují předkládaný Regionální operační program za dokument uspokojivé kvality, který je způsobilý k předložení ke schvalovacímu procesu.

Analytická část včetně analýzy SWOT je v zásadě přijatelná a oproti původní připomínkované verzi doznala značných zlepšení. Hodnotitelé oceňují především snahu o co nejstručnější prezentaci závěrů z analytických prací, které však zároveň odpovídají svojí vypovídací hodnotou dokumentu typu ROP. Hodnotitel doporučuje v rámci analytických prací rovněž využití nejvýznamnějších závěrů z průběžného hodnocení SROP.

Strategie je zpracována poměrně kvalitně. Problematické je provázání strategie s navazující částí popisující priority a oblasti intervence. Ve strategii jsou specifické cíle územně členěny s ohledem na celkový socioekonomický stupeň rozvoje řešeného území, navazující priority však již takto explicitně územně členěny nejsou a jsou navrženy pro celé území regionu soudržnosti NUTS 2 Střední Čechy.

Stanovení priorit dosahuje velmi dobré kvality. V popisu priorit chybí zdůvodnění veřejné intervence do navrhovaných oblastí a není zdůvodněna alokace finančních zdrojů na jednotlivé priority. Návrh priorit je v souladu s národními a komunitárními politikami a dokumenty (SOZS, Lisabonská strategie, NSRR, NPR) jakož i s programovými dokumenty kraje.

V předkládaném dokumentu stále nejsou do všech konečných důsledků dořešeny překryvy s intervencemi ostatních tématických operačních programů a Programu rozvoje venkova financovaného z EAFRD. Ex-ante hodnotitel je ale toho názoru, že konečné vyřešení těchto překryvů je částečně mimo kompetence nositele ROP NUTS 2 Střední Čechy.

8. SEA hodnocení – průběžná zpráva

Informace o průběhu SEA je předložena formou stručného výčtu hlavních dosavadních kroků a kroků následných:

březen zpracování oznamenání koncepce - podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (s obsahem a rozsahem podle přílohy č. 7 firmou G E T s.r.o.;

-
- 30.3. oznámení bylo předloženo na MŽP;
  - 13.4. zahájení zjišťovacího řízení (MŽP zveřejnilo oznámení koncepce ROP na internetu v informačním systému SEA <http://www.ceu.cz/eia/sea/koncepce/Detail.aspx?key=MZP030K>) a rozeslalo oznámení na dotčené úřady a obce s rozšířenou působností;
  - 13.4. proběhlo koordinační setkání zpracovatelů SEA NRP, OP a ROP na Ministerstvu pro místní rozvoj;
  - 23.5. vydání závěrů zjišťovacího řízení.

Momentálně probíhá zpracování vlastního SEA vyhodnocení (podle přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb. v platném znění) návrhu ROP NUTS 2 Střední Čechy na základě závěrů zjišťovacího řízení. Součástí SEA bude vyhodnocení vlivu realizace ROP NUTS 2 Střední Čechy na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

Předpokládaný termín předložení SEA na MŽP je do 3.7.2006.

Předpokládaný termín ukončení projednávání ROP NUTS 2 Střední Čechy z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví společně s vydáním stanoviska MŽP je září 2006.

III. Prioritní osy a indikátory

Prostřednictvím Regionálního operačního programu pro region NUTS 2 Střední Čechy budou realizovány intervence ve 4 prioritních osách, které jsou dále členěny do 10 oblastí podpory.

Přehled prioritních os a oblastí podpory:

Prioritní osa č. 1: Doprava

Oblasti podpory:

- 1.1 Regionální dopravní infrastruktura
- 1.2 Udržitelné formy veřejné dopravy

Prioritní osa č. 2: Cestovní ruch

Oblasti podpory:

- 2.1 Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu
- 2.2 Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu
- 2.3 Propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje

Prioritní osa č. 3: Integrovaný rozvoj území

Oblasti podpory:

- 3.1 Rozvoj měst
- 3.3 Rozvoj venkova

Prioritní osa č. 4: Technická pomoc

Oblasti podpory:

- 4.1 Řízení, kontrola, monitorování a hodnocení programu
- 4.2 Informovanost a publicita programu
- 4.3 Absorpční kapacita regionálních aktérů

Struktura prioritních os a oblastí podpory

Obrázek 2: Struktura prioritních os a oblastí podpory

Popis prioritních os a opatření ROP NUTS 2 Střední Čechy

Prioritní osa 1 – Doprava

1. Popis výchozího stavu

Nejvýznamnějším zdrojem a cílem dopravy pro region Střední Čechy je hlavní město Praha ležící mimo území kraje. Proto je historicky většina silničních a železničních komunikací směrována z území regionu do Prahy a tyto komunikace jsou často využívány i pro dopravu mezi vzdálenějšími středočeskými sídly. Na vzájemné okružní propojení významných středočeských měst byl v minulosti kladen menší důraz a z tohoto důvodu jsou spojovací silnice I. a II. třídy a regionální železnice většinou zastaralé a nevyhovující z hlediska kvality a kapacity. Problematická jsou propojení většiny významnějších sídelních aglomerací (střední Polabí, Mělnicko), zcela nedostatečná jsou spojení vzdálenějších středočeských sídel a napojení venkovských regionů na hlavní dopravní tahy vyššího řádu. Nedostatky v regionální dopravní infrastruktuře vedou k dalšímu oslabení vzájemných dopravních vazeb středočeských měst a k prohlubování orientace dopravy k cílům v Praze. Kromě současných problémů lze navíc po zavedení mýtného očekávat zvýšení zatížení regionálních silnic souběžných se zpoplatněnými úseky rychlostních silnic a dálnic.

Pro další ekonomický růst regionu je nezbytné zajistit kvalitní napojení rozvojových lokalit pro podnikání, průmylových zón a logistických center, které je v současné době velmi nedostačující.

Železniční infrastruktura je pro osobní i nákladní dopravu využívána zejména na hlavních koridorových a dalších páteřních tratích. V ostatních úsecích se železniční doprava zpravidla vyznačuje zastaralou infrastrukturou a vozovým parkem. Vysoká konkurence tranzitní i regionální autobusové dopravy dále snižuje využití tratí s nízkou cestovní rychlosí a nedostatečným komfortem přepravy.

Nákladní silniční doprava plní vzhledem k nízké konkurenční schopnosti železnice i funkce, které jsou typické pro železnici (například přeprava uhlí a stavebních hmot). Dosahované intenzity těžké nákladní dopravy na hlavních silnicích jsou proto výraznou zátěží pro životní prostředí, poškozují komunikace a zpomalují cestování osobními automobily. V okolí Prahy je navíc v celostátním měřítku nejvyšší stupeň automobilizace, což se negativně projevuje zejména v oblastech s nedostatečnou nabídkou veřejné dopravy.

Základem sítě veřejné dopravy v širším okolí Prahy je Pražská integrovaná doprava (PID). Vzhledem k organizaci tohoto integrovaného dopravního systému pouze pražskou přispěvkovou organizací ROPID (bez podílu Středočeského kraje), která je ovšem výrazně orientována pouze na dojíždění do hlavního města. V návaznosti na tento systém je potřeba další integrace PID se samostatným systémem Středočeské integrované dopravy (SID) organizovaný Středočeským krajem. Oba systémy se vyvíjejí v izolovaných územích a vzájemně nespolupracují. Vzhledem k vysoké mobilitě obyvatelstva danou dojížkou za prací zejména do Prahy je potřeba oba systémy propojit a posílit.

Význam vodní dopravy ve středočeském regionu je zatím navzdory fungujícím přístavům marginální a dlouhodobě nestabilní.

Letecká doprava je pro území regionu NUTS 2 Střední Čechy zajišťována především pražským letištěm. Další letiště v regionu se zpevněnou vzletovou a přistávací dráhou se nachází v Mnichově Hradišti, ve Vodochodech a Milovicích. Všechna uvedená letiště jsou v současné době využívána minimálně. V závislosti na prodeji souvisejícího výrobního závodu lze očekávat potenciální zvýšení využití letiště ve Vodochodech. Uvažované využití letiště v Milovicích je podmíněno vysokou investicí a proveditelnost projektu bude třeba teprve

prokázat. Pro případné využití letišť pro mezinárodní přepravu je nutno zlepšit stávající infrastrukturu a jejich zázemí.

Cyklistická doprava je pro každodenní dojízdění nadstandardně využívána především v rovinatém Polabí. Přesto je území Středočeského kraje dosud jen velmi málo vybaveno infrastrukturou pro cyklisty a cyklistické stezky v atraktivních oblastech teprve vznikají.

2. Globální a specifické cíle

Globálním cílem prioritní osy doprava je zajistit vysokou a udržitelnou mobilitu obyvatel a zajištění spolehlivé dostupnosti hlavních sídel a Prahy z celého území Středočeského kraje.

Specifické cíle:

- Zvýšit dostupnost páteřních komunikačních sítí ze středočeských oblastí obslužených železnicí, silnicemi II. a III. třídy a infrastrukturou pro cyklodopravu
- Zvýšit využití veřejné dopravy šetrné k životnímu prostředí a zajistit optimální provázání nabídky veřejné dopravy
- Zlepšit podmínky pro každodenní používání cyklistické dopravy

3. Strategie

Strategie rozvoje středních Čech je v oblasti dopravy orientována zejména na dosažení vysoké úrovni trvale udržitelné mobility na celém území regionu. Preferovány budou druhy dopravy s nižšími vlivy na životní prostředí.

Pro zvýšení dostupnosti páteřních komunikačních sítí ze středočeských oblastí obslužených silnicemi II. a III. třídy a zvýšení vzájemné prováznosti mezi jednotlivými středočeskými subregiony budou nevyhovující úseky regionálních silnic rekonstruovány a modernizovány. Opatření budou zaměřena zejména na zlepšování trasování silnic a jejich vztahu k obcím, terénním překážkám a okolním ekosystémům a na řešení hlukových zátěží. Budou též podpořeny projekty odstraňující bezpečnostní závady a zvyšující kapacitu na křižovatkách silnic II. a III. třídy, které jsou přetěžovány především v suburbánní zóně Prahy.

Pro zvýšení podílu veřejné dopravy na středočeském přepravním trhu bude podporována integrace její nabídky a zvýšení provázanosti mezi jednotlivými druhy veřejné dopravy (železnice, autobusy), zpřístupňování veřejné dopravy všem skupinám cestujících a ekologicky motivovaná obnova vozového parku. Jednotlivé projekty budou zaměřeny především na zvýšení podílu bezbariérových vozidel s nízkými emisemi a plynovým pohonem, zlepšování podílu elektrické trakce na přepravě, výstavbu a modernizaci přestupních terminálů veřejné dopravy a rozvoj infrastruktury pro leteckou dopravu

Pro zlepšení podmínek pro cyklistickou dopravu budou ve vhodných oblastech podporována opatření zvyšující bezpečnost a atraktivitu cyklistické dopravy pro pravidelné dojízdění.

Pro usnadnění vzniku pracovních míst v regionu perspektivně vedoucímu k omezení vyjízd'ky obyvatelstva středních Čech do Prahy bude podporováno zpřístupnění rozvojových lokalit pro podnikání a zejména projekty napojení průmyslových zón a logistických center na železniční síť, místní silniční a cyklistickou infrastrukturu a napojení na veřejnou dopravu.

4. Hlavní oblasti podpory

1.1 Regionální dopravní infrastruktura

Podporované aktivity:

- Rekonstrukce, modernizace a v omezené míře výstavba souvislých úseků silnic II. a III. třídy (zajištění dostupnosti center a napojení hlavních silničních tahů na síť TEN-T,

zajištění tangenciálního spojení středočeských měst, zkvalitnění silnic souběžných s nadregionální komunikační sítí)

- odstraňování dopravních závad (např. mosty), úprava nebezpečných míst (např. nepřehledné železniční přejezdy) a nevyhovujících křižovatek (např. přetížené křižovatky v okolí Prahy) na silnicích II. a III. třídy
- úprava frekventovaných silnic II. a III. třídy v blízkosti sídel s vazbou na snižování nepříznivých dopadů dopravy na obyvatelstvo (např. protihlukové stěny, obchvaty, protiprašná opatření, apod.)
- realizace opatření snižujících dopady provozu na silnicích II. a III. třídy na ekosystémy (např. mimoúrovňová křížení biokoridorů s komunikacemi)
- rekonstrukce a modernizace komunikací pro zlepšení napojení rozvojových průmyslových areálů na regionální silniční síť
- zavádění moderních technologií na silnicích II. a III. třídy (např. telematika)

1.2 Udržitelné formy veřejné dopravy

Podporované aktivity:

- rekonstrukce, modernizace a budování nových přestupních terminálů integrované veřejné dopravy
- rekonstrukce nevyhovujících a výstavba nových zastávek veřejné dopravy ve vlastnictví žadatele včetně bezbariérové úpravy a souvisejícího vybavení
- zřizování a rozšiřování odstavných ploch systému "Park and Ride" u železničních zastávek a významných autobusových terminálů
- zavádění moderních a ekologických technologií ve veřejné dopravě (např. telematika)
- obnova vozového parku se zřetelem na ekologický provoz a osoby se sníženou schopností pohybu a orientace (např. ekologický pohon, pořízení plošin pro bezbariérový nástup)
- výstavba cyklistických stezek a cyklistických pruhů ve všech oblastech s potenciálem rozvoje pravidelné cyklistické dopravy
- odstavné plochy "Bike and Ride" u zastávek železniční a autobusové dopravy
- realizace opatření pro zvýšení bezpečnosti cyklistické dopravy
- realizace opatření pro preferenci cyklistické dopravy na silničních komunikacích
- rozvoj infrastruktury pro leteckou dopravu (modernizace zázemí regionálních letišť)

5. Kategorizace oblastí intervence

22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29

6. Příjemci

- kraj, podle zákona č.129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) ve znění pozdějších předpisů
- organizace zřizované nebo zakládané kraji a obcemi, podle §23 a dalších zákona č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů
- obce, podle zákon č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů

- dobrovolné svazky obcí, podle §46 a dalších zákona č.128/2000 Sb., o obcích
- obecně prospěšné společnosti, podle zákona č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů ve znění pozdějších předpisů

7. Flexibilita

V rámci priority budou využity pouze finanční zdroje ERDF.

8. Koordinace s intervencemi dalších programů

Zatímco podpora z ROP pro region NUTS 2 Střední Čechy bude směřována do regionální infrastruktury ve vlastnictví místní samosprávy (obce, kraj), podpora z OP Doprava bude směřovat do větších projektů národního významu. Podpora v rámci OP Doprava se tedy bude týkat zejména národní a nadnárodní silniční sítě složené především z dálnic, rychlostních silnic a vybraných silnic I. třídy zařazených do evropské sítě TEN-T, do železničních koridorů a dalších významných železničních tratí a kolejové veřejné dopravy. Dále je možné v rámci OP Doprava podporovat významné projekty na zlepšení plavebních poměrů labsko-vltavské vodní cesty a výstavbu expresního okruhu kolem Prahy. V oblasti dopravy doplňuje výše uvedené intervence Program rozvoje venkova umožňující podporu drobnějších projektů v oblasti místních komunikací do 10mil Kč a 2000 obyvatel.

V oblasti veřejné dopravy bude též intervence do nákupů vozového parku (na alternativní paliva) provázána s OP Životní prostředí. Projekty financované z OPŽP budou realizovány ve městech ležících na územích vybraných stavebních úřadů, kde došlo v průběhu uplynulých pěti let alespoň ve třech letech k překročení některého imisního limitu pro suspendované částice frakce PM10. Ostatní intervence v oblasti veřejné dopravy budou podporovány z ROPů.

Prioritní osa 2 - Cestovní ruch

1. Popis výchozího stavu

Střední Čechy mají v rámci Česka vzhledem ke své velikosti mírně podprůměrnou návštěvnost. Domácí návštěvníci tvoří asi 70 % celkového počtu návštěvníků. V posledních letech počet návštěvníků mírně roste, a to spíše díky domácím návštěvníkům. Mezi zahraničními návštěvníky jsou nejpočetnější Němci, kteří z nich tvoří asi 30 %, následovaní Slováky. Návštěvnost Středních Čech se výrazně koncentruje do letního období – sezónnost cestovního ruchu je ve srovnání s jinými kraji vysoká. Pro území Středních Čech je také typická nízká průměrná délka pobytu návštěvníků, tzn. vysoký podíl krátkých návštěv. Tato skutečnost souvisí mj. s polohou regionu tvořící širší zázemí hl. města Prahy. Řada návštěvníků jsou jednodenní exkurzionisté nebo návštěvníci, kteří se v regionu zdrží jen několik dní a hlavním cílem jejich cesty je Praha.

Střední Čechy mají v rámci Česka relativně vysoký přírodní a kulturní potenciál pro rozvoj CR. Ve Středních Čechách se nachází vzhledem k jejich velikosti zejména relativně vysoký počet velkoplošných chráněných území, vesnických památkových rezervací, krajinných památkových zón a archeologických rezervací. Tento potenciál však není pro účely CR dostatečně využíván, řada atraktivit je tak z pohledu CR opomíjena. Mezi nejběžnější formy CR ve Středních Čechách patří poznávací turistika a příměstský CR. Region však má potenciál i pro další formy CR, zejména pro venkovskou turistiku, incentivní a kongresovou turistiku a pro aktivní formy CR.

Jedním z hlavních problémů rozvoje CR v regionu je rozsah a kvalita infrastruktury CR. Nedostatečné vybavení regionu infrastrukturou CR je přičinou nevyhovující struktury a kvality služeb, a to jak základních, tak doplňkových. Až na několik výjimek je tato situace charakteristická pro celé území regionu, zejména však pro jeho periferní části. Kvalitní a odpovídající služby CR lze nalézt pouze v několika lokalitách nacházejících se převážně v zázemí Prahy.

Turistické destinace v regionu Střední Čechy nenabízejí komplexní služby, jejich nabídka je vzájemně izolovaná. Ve srovnání s vyspělými evropskými turistickými destinacemi je kvantita a zejména kvalita služeb CR v regionu nedostatečná. S nízkou nabídkou služeb souvisí vysoký podíl exkurzionistů a vysoká míra sezónnosti CR představující jeden z dalších zásadních problémů rozvoje CR ve Středních Čechách. Nespokojenost návštěvníků s vybavením Středních Čech službami CR (především doplňkovými) potvrzují také výsledky průzkumů. Nejvyšší nespokojenost se týkala nedostatečného vybavení regionu službami pro sportovní a volnočasové aktivity.

S vybavením regionu infrastrukturou a službami souvisí také koordinace jejich nabídky a propagace. V regionu až na výjimky (např. Český ráj) dosud neexistuje koordinovaný systém řízení a propagace turistických destinací (tentotéma se týká celého území ČR). Přičinou je především neochota dotčených subjektů ke spolupráci a participaci na velkých regionálních či nadregionálních projektech a nízká kvalifikace a zkušenosti. Při propagaci dosud není plně využita poloha v zázemí hlavního města, z něhož lze část poptávky směrovat právě do Středních Čech. Návštěvníci Prahy (zejména zahraniční) tak sice navštěvují některé lokality ve Středních Čechách, ale v důsledku neucelené nabídky a nahodilé propagaci je délka jejich pobytu nedostatečná a pro region málo ekonomicky přínosná.

2. Globální a specifické cíle

Globální cílem prioritní osy Cestovní ruch je zvýšit návštěvnost a prodloužit délku pobytu návštěvníků v regionu Střední Čechy prostřednictvím rozšíření a zkvalitnění nabídky služeb a infrastruktury CR a zefektivnění regionální spolupráce a propagace.

Specifické cíle:

- Rozšířit a zkvalitnit nabídku základní infrastruktury a služeb cestovního ruchu v regionu
- Rozšířit a zkvalitnit nabídku doplňkové infrastruktury a služeb cestovního ruchu v regionu
- Zefektivnit a zkoordinovat systém propagace a řízení na úrovni turistických destinací

3. Strategie

Veřejná podpora rozvoje CR je dnes realizována z národní, krajské i obecní úrovně. V příštích letech se předpokládá decentralizace veřejné podpory CR z národní úrovně na kraje. Regionální operační programy budou od roku 2007 představovat hlavní zdroj veřejné podpory CR v Česku. Intervence v oblasti CR, u kterých je možná návaznost na obdobně zaměřené aktivity na území sousedních krajů, budou synchronizovány a koordinovány.

V rámci prioritní osy cestovní ruch bude podpořen rozvoj a zkvalitňování jak veřejné, tak i podnikatelské infrastruktury, neboť veřejné i podnikatelské služby CR podmíněně vznikem této infrastruktury se z pohledu návštěvníka navzájem doplňují. Priorita bude zaměřena především na projekty komplexního charakteru, přičemž cílem těchto integrovaných projektů bude rozvoj infrastruktury pro určitou formu cestovního ruchu v jedné konkrétní destinaci souborem vzájemně provázaných aktivit. V některých případech bude ale možné podpořit i samostatné aktivity.

Rozvoj podnikatelské infrastruktury a služeb v cestovním ruchu obecně brzdí nízká návratnost investic zapříčiněná mj. výraznou sezónností ve většině turistických destinací ČR. Ve Středočeském kraji navíc neexistují až na výjimky „top“ destinace, ve kterých CR generuje rozhodující část ekonomických příjmů. Vytvoření adekvátní nabídky služeb CR ze strany podnikatelského sektoru tak vyžaduje veřejnou intervenci. Podpora podnikatelů bude v rámci programu primárně zaměřena na budování, rozšiřování a zejména zlepšování standardu ubytovacích služeb a budování doplňkové infrastruktury CR ve vazbě na tato ubytovací zařízení. Podporu rovněž získají projekty, jejichž cílem je rozšířit nabídku atrakcí pro kulturně-poznávací CR, neboť řada objektů sloužících tomuto účelu (muzea, skanzeny apod.) je v majetku podnikatelů.

Infrastruktura a služby CR zajišťované veřejným sektorem tvoří další nezbytný segment v komplexní nabídce turistických destinací. V rámci programu tak bude rovněž podpořeno budování veřejné infrastruktury a vytváření služeb, které z různých důvodů musí zajišťovat veřejný sektor a zejména místní samospráva. V rámci podpory veřejné infrastruktury a služeb bude podpořeno relativně široké spektrum aktivit, které budou mít za cíl:

- zvýšit atraktivitu destinací Středních Čech (rekonstrukce a revitalizace kulturně historických památek)
- zlepšit informovanost turistů (budování jednotného informačního systému)
- vybudovat nebo zkvalitnit infrastrukturu pro vybrané formy CR, pro jejichž další rozvoj existují na území Středočeského kraje vhodné podmínky (infrastruktura pro cykloturistiku, vodáckou turistikou, kulturně – poznávací turistikou)

Zvýšení návštěvnosti bude rovněž dosaženo prostřednictvím lepší koordinace a efektivity propagace turistických destinací na území regionu. Podpora bude směřovat zejména na propagaci a prezentaci „přirozených“ turistických destinací, tzn. takových území, jež vytváří komplexní nabídku atraktivit a služeb pro návštěvníky.

4. Hlavní oblasti podpory

2.1 Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu

Podporované aktivity:

- vybudování nového ubytovacího zařízení nebo rozšíření (zvýšení kapacity) či modernizace stávajícího ubytovacího zařízení za účelem zvýšení ubytovacího standardu včetně případných stravovacích služeb
- rozšíření nabídky doplňkových služeb ve vazbě na ubytovací zařízení, další infrastrukturu nebo atraktivitu CR (např. multifunkční sportovní zařízení a sportovně-rekreační areály vč. půjčoven sportovních potřeb, wellness služby, infrastruktura pro služby v rámci venkovské turistiky, služby v rámci incentivní a kongresové turistiky)
- vybudování, rekonstrukce a obnova objektů pro potřeby poznávacího CR (např. skanzeny, muzea a obdobná zařízení)

2.2 Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu

Podporované aktivity:

- budování turistických stezek (např. pěší turistické stezky a turistické okruhy, naučné stezky, hippostezky)
- budování cyklostezek a cyklotras s využitím pro cestovní ruch (tzn. nikoli pro každodenní dopravu místních obyvatel) včetně doprovodné infrastruktury
- rozvoj a obnova infrastruktury pro vodáckou turistiku a rekreační plavbu
- rekonstrukce a revitalizace kulturních památek regionálního významu (tzn. mimo seznam definovaný MK ČR) se záměrem využití pro cestovní ruch včetně návazné infrastruktury
- vybudování, obnova nebo rekonstrukce objektů určených pro CR (muzea, galerie pod.)
- zřízení, rozšíření a modernizace jednotného informačního systému (infocenter, navigačního, orientačního systému a elektronického/internetového systému) v turistické destinaci
- ubytovací zařízení ve vazbě na rozvoj specifických forem CR (např. vodácká turistika, cykloturistika nebo ekoturistika)

V rámci projektů zaměřených na výše uvedené aktivity bude podporována jako doprovodná aktivita i výstavba a rekonstrukce přístupových komunikací, cest, parkovacích míst a odpočívadel navazujících na atraktivity nebo infrastrukturu CR řešenou v projektu.

2.3 Propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje

Podporované aktivity:

- tvorba a distribuce propagačních a informačních materiálů a dalších marketingových nástrojů turistických destinací
- prezentace turistických destinací (např. na veletrzích CR)

- zajištění a propagace pravidelných kulturních a sportovních akcí min. regionálního charakteru s významným dopadem na rozvoj CR – může jít o vznik nových akcí, obnovu zaniklých akcí a tradic nebo rozšíření stávajících akcí
- podpora iniciace a vytváření řídících a koordinačních struktur v turistických destinacích
- organizace konferencí a seminářů o cestovním ruchu

5. Kategorizace oblastí intervence

57, 58, 59, 60

6. Příjemci

- kraj, podle zákona č.129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) ve znění pozdějších předpisů
- organizace zřizované kraji a obcemi, podle §23 a dalších zákona č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů
- obce, podle zákon č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů
- dobrovolné svazky obcí, podle §46 a dalších zákona č.128/2000 Sb., o obcích
- malí a střední podnikatelé (MSP) podle definice nařízení Komise (ES) č.70/2001 ve znění nařízení Komise (ES) č.364/2004, o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES u státní podpory malého a středního podnikání, pouze subjekty podnikající v oblasti cestovního ruchu s minimálně 2letou podnikatelskou historií
- nestátní neziskové organizace podle zákona č.83/1990 Sb., o sdružování občanů ve znění pozdějších předpisů (občanská sdružení), zákona č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (obecně prospěšné společnosti), zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech) ve znění pozdějších předpisů (církevní právnické osoby) a zákona č.227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech) ve znění pozdějších předpisů (nadace)
- zájmová sdružení právnických osob, podle §20f až §20i občanského zákoníku
- hospodářská komora ČR a její složky, podle §3 zákona č.301/1992 Sb., o Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR, ve znění pozdějších předpisů

7. Flexibilita

V rámci priority budou využity pouze finanční zdroje ERDF.

8. Koordinace s intervencemi dalších programů

Těžiště intervencí v oblasti CR bude v plánovacím období 2007-13 ležet v regionálních operačních programech. Vybrané typy projektů CR budou doplnkově podpořeny z Integrovaného operačního programu (projekty CR s národním, příp. nadnárodním významem, především památky světového dědictví UNESCO a národní kulturní památky). Z EAFRD bude realizována podpora začínajících podnikatelů v CR na venkově (v ROP pouze podpora podnikatelů podnikajících min. 2 roky a podnikajících v CR).

Intervence v oblasti CR, u kterých je možná návaznost na obdobně zaměřené aktivity na území sousedních krajů, budou synchronizovány a koordinovány.

Prioritní osa 3 – Integrovaný rozvoj území

1. Popis výchozího stavu

Jedním z významných problémů, se kterými se potýká region NUTS 2 Střední Čechy stejně jako celá ČR jsou nedostatečně rozvinutá nebo upadající města. Přestože Středočeský kraj je krajem s nejnižší mírou urbanizace z celé ČR, lze u řady lokálních center vlivem dřívějšího často necitlivého rozvoje a malé investiční aktivity nalézt upadající části měst, které neplní dostatečně efektivně své přirozené funkce. Specifickou problematiku pak představují chátrající areály dříve využívané pro průmyslové, dopravní, vojenské aj. účely, které se typicky vyznačují špatným fyzickým prostředím a často i ekologickými zátěžemi. Tyto areály už zčásti nebo zcela nemohou sloužit původním účelům, ovšem jejich revitalizace není většinou ekonomicky výhodná (pokud je, pak je řešena privátním sektorem a není potřeba veřejných intervencí).

Města ve Středních Čechách však kromě potřebných revitalizací budou muset řešit i jiné nedostatky, mimo jiné i problémy související s kvalitou a rozsahem veřejných služeb. Jedná se zejména o dostupnost a kvalitu služeb v oblasti vzdělávání, zdravotní péče a sociálních služeb a v neposlední řadě i volnočasových aktivit, které jsou důležitým aspektem rozvoje regionu především z hlediska posilování sociální soudržnosti a kvality života obyvatel obeceně.

Venkovské obce čelí rovněž mnoha problémům v oblasti veřejných služeb, a to tím spíše, že některé obecné tendenze jsou na venkově ještě posíleny. Takovým příkladem je stárnutí populace, které se projevuje úbytkem obyvatel některých venkovských regionů. Nároky obyvatel na kvalitu služeb se však také zvyšují a neuspokojuje je omezená dostupnost a menší nabídka veřejných služeb v některých venkovských regionech. Rozsah i kvalita služeb v oblasti vzdělávání, zdravotní péče, sociálních služeb i volnočasových aktivit je ve venkovských obcích ve srovnání s městy nedostatečná, a projevuje se tak stále výrazněji polarita venkovských a městských obcí.

Venkovské obce se naproti tomu nemusí potýkat s natolik významnými tlaky na revitalizační aktivity jako města, ovšem i zde platí, že fyzický stav obcí je nutno zlepšovat a finančně podpořit z veřejných intervencí. V některých obcích je nutná revitalizace určité části obce, protože toto území kvůli zanedbanému fyzickému stavu a zvyšujícím se nárokům společnosti neplní dostatečně své původní funkce. Revitalizační aktivity na venkově budou orientovány především na obnovu centrálních částí obcí a veřejných prostranství.

2. Globální a specifické cíle

Globálním cílem je zajistit obnovu a udržitelný rozvoj regionu a posílit sociální soudržnost tak, aby byl region atraktivní pro obyvatele, podnikatele, investory a návštěvníky.

Specifické cíle:

- Podpořit revitalizaci městských částí a nevyužívaných nebo nedostatečně efektivně využívaných areálů a zvýšit kvalitu veřejných služeb tak, aby města ve Středočeském kraji vyhovovala potřebám současné společnosti a aby se zlepšila kvalita života obyvatel.
- Podpořit rozvoj venkovských oblastí integrovanými aktivitami vedoucími ke zvýšení kvality života.

3. Strategie

Tato prioritní osa se bude cíleně zaměřovat na komplexní přístup při řešení rozvojových problémů v regionu. Hlavní pozornost bude věnována revitalizaci a zvýšení atraktivity měst, a to jak hlavních center ekonomického růstu, tak i malých a středních měst ve venkovských nebo periferních oblastech. Pro účely této prioritní osy jsou města definována jako obce

s rozšířenou působností (celkem 27 obcí), všechny ostatní obce jsou definovány jako venkov. V rámci priority bude ve vazbě na program EAIFRD doplnkově podpořen také rozvoj venkova.

Rozvoj měst bude zaměřen na fyzickou revitalizaci měst a obnovu a modernizaci sociální infrastruktury¹ a infrastruktury pro volnočasové aktivity. Fyzické revitalizace měst, resp. městských částí budou probíhat v následujících typech území:

- městská jádra, zejména taková, kde v důsledku nedostatečného investování v uplynulém období došlo k jejich úpadku a neplnění funkcí spojovaných s centrálními územími měst;
- ostatní nedostatečně rozvinuté části měst neplníci dostatečně své funkce;
- areály brownfields, tj. území v současnosti nevyužívaná nebo nedostatečně efektivně využívaná, mající další rozvojový potenciál při zvolení jiného funkčního využití; často se jedná o území se zdevastovaným fyzickým prostředím a s ekologickými zátěžemi (např. bývalé průmyslové, vojenské, dopravní aj. areály). Podporovány budou projekty nesloužící pro následné průmyslové využití;
- ostatní rozvojová území ve městech.

V rámci „městských intervencí“ bude modernizována, rekonstruována a celkově modifikována sociální infrastruktura pro potřeby současné společnosti. Podporováno bude i pořízení vybavení, které bezprostředně přispěje ke zkvalitnění veřejných služeb, s ohledem na technologický rozvoj. Bude podpořeno budování, modernizace a obnova následujících typů sociální infrastruktury:

- vzdělávací infrastruktura – především mateřské, základní, střední a vysoké školy a infrastruktura pro celoživotní učení
- infrastruktura pro poskytování sociálních služeb
- infrastruktura pro poskytování zdravotní péče
- zařízení pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit, včetně kulturních a sportovních zařízení

V případě podpory měst budou preferovány tzv. integrované plány rozvoje obsahující logicky provázané projekty nebo aktivity, jejichž realizace povede ke komplexní obnově vybraných částí měst. Tyto integrované plány budou logicky navazovat na strategický plán příslušného města, resp. budou naplňovat část jeho komplexní rozvojové strategie. V případě modernizace a obnovy bude rovněž možné podpořit jednotlivé konkrétní projekty bez vazby na integrovaný plán.

Ve venkovských obcích bude podpora směřovat na zvýšení dostupnosti a kvality veřejných služeb a na revitalizaci obcí, což povede k celkovému zkvalitnění života obyvatel venkovských obcí. Podporováno bude proto budování, modernizace a rekonstrukce různých typů sociální infrastruktury za účelem zlepšení dostupnosti a kvality veřejných a sociálních služeb. Konkrétně bude podpora zaměřena na následující typy sociální infrastruktury:

- vzdělávací infrastruktura – především mateřské, základní školy a infrastruktura pro celoživotní učení
- infrastruktura pro poskytování sociálních služeb – jak služby pro využití převážně místními obyvateli, tak zařízení, která využívají venkovského prostoru pro svoji lokalizaci, nicméně jejich klientela není jen lokální

¹ Za sociální infrastrukturu je v rámci programu požadována vzdělávací infrastruktura, zdravotnická infrastruktura, infrastruktura pro sociální a další veřejné služby.

- infrastruktura pro poskytování zdravotní péče – menší zařízení pro poskytování především ambulantní péče převážně místním obyvatelům
- zařízení pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit, včetně kulturních a sportovních zařízení

Intervence zaměřené na rozvoj venkova budou zahrnovat také fyzickou revitalizaci obcí a to zejména jejich centrálních částí, což povede k celkovému zlepšení venkovského prostředí a zvýšení jeho atraktivity pro obyvatele, podnikatele i návštěvníky.

4. Hlavní oblasti podpory

3.1 Rozvoj měst

Fyzické revitalizace budou probíhat v následujících typech území:

- upadající městská jádra, které neplní ve vyhovující míře funkce spojené s centrálními územími měst
- ostatní nedostatečně rozvinuté části měst neplníci dostačně své funkce
- areály brownfields, tj. území v současnosti nevyužívaná nebo nedostatečně efektivně využívaná, mající další rozvojový potenciál při zvolení jiného funkčního využití; často se jedná o území se zdevastovaným fyzickým prostředím a s ekologickými zátěžemi (např. bývalé průmyslové, vojenské, dopravní aj. areály). Podpořené areály nebudou sloužit pro následné průmyslové využití.
- ostatní rozvojová území ve městech

Podporované aktivity zaměřené na fyzickou revitalizaci území:

- projektová příprava, projektová dokumentace, architektonická soutěž
- přeložky a výstavba technického a dalšího vybavení území, obnova a výstavba infrastruktury a místních a účelových obslužných komunikací
- odstranění nevyužitelných staveb a ekologických zátěží
- obnova a rekonstrukce stávajících objektů
- hrubé terénní úpravy a úpravy veřejných prostranství, včetně výsadby okrasné zeleně
- transformace neefektivně využívaných urbanizovaných ploch na nové využití

Za účelem zlepšení kvality života bude podpora zaměřena na následující typy infrastruktury veřejných služeb:

- vzdělávací infrastruktura – především mateřské, základní školy a infrastruktura pro další vzdělávání
- infrastruktura pro poskytování sociálních služeb
- infrastruktura pro poskytování zdravotní péče
- zařízení pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit, včetně kulturních a sportovních zařízení

Podporované aktivity zaměřené na rozvoj sociální infrastruktury:

- budování infrastruktury
- modernizace, obnova a rekonstrukce stávajících objektů
- transformace nevyužívaných prostor nebo zařízení sloužících k jiné funkci na využití, které odpovídá lépe poptávce

- pořízení vybavení s ohledem na zvýšení kvality poskytovaných služeb a technologický rozvoj
- zavádění moderních technologií a dalších inovací
- úpravy infrastruktury s ohledem na integraci marginalizovaných skupin společnosti (např. osoby s handicapem)

3.2 Rozvoj venkova

Za účelem zlepšení kvality života bude podpora zaměřena na následující typy infrastruktury veřejných služeb:

- vzdělávací infrastruktura – především mateřské, základní školy a infrastruktura pro další vzdělávání
- infrastruktura pro poskytování sociálních služeb
- infrastruktura pro poskytování zdravotní péče
- zařízení pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit, včetně kulturních a sportovních zařízení

Podporované aktivity zaměřené na rozvoj sociální infrastruktury:

- budování infrastruktury
- modernizace, obnova a rekonstrukce stávajících objektů
- transformace nevyužívaných prostor nebo zařízení sloužících k jiné funkci na využití, které odpovídá lépe poptávce
- pořízení vybavení s ohledem na zvýšení kvality poskytovaných služeb a technologický rozvoj
- zavádění moderních technologií a dalších inovací
- úpravy infrastruktury s ohledem na integraci marginalizovaných skupin společnosti (např. osoby s handicapem)

Fyzické revitalizace budou probíhat v následujících typech území:

- upadající městská jádra, které neplní ve vyhovující míře funkce spojené s centrálními územími měst
- ostatní nedostatečně rozvinuté části měst neplníci dostatečně své funkce
- areály brownfields, tj. území v současnosti nevyužívaná nebo nedostatečně efektivně využívaná, mající další rozvojový potenciál při zvolení jiného funkčního využití; často se jedná o území se zdevastovaným fyzickým prostředím a s ekologickými zátěžemi (např. bývalé průmyslové, vojenské, dopravní aj. areály). Podpořené areály nebudou sloužit pro následné průmyslové využití.
- ostatní rozvojová území ve městech

Podporované aktivity zaměřené na fyzickou revitalizaci území:

- přeložky a výstavba technického a dalšího vybavení území, obnova a výstavba infrastruktury a místních a účelových obslužných komunikací
- odstranění nevyužitelných staveb a ekologických zátěží
- obnova a rekonstrukce stávajících objektů
- hrubé terénní úpravy a úpravy veřejných prostranství, včetně výsadby okrasné zeleně
- transformace neefektivně využívaných ploch na nové využití

5. Kategorizace oblastí intervence

61, 70, 74, 75, 76, 77

6. Příjemci

- kraj, podle zákona č.129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) ve znění pozdějších předpisů
- organizace zřizované nebo zakládané kraji a obcemi, podle §23 a dalších zákona č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů
- obce, podle zákon č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů
- dobrovolné svazky obcí, podle §46 a dalších zákona č.128/2000 Sb., o obcích
- organizace zřizované nebo zakládané kraji, podle §23 a dalších zákona č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů
- nestátní neziskové organizace podle zákona č.83/1990 Sb., o sdružování občanů ve znění pozdějších předpisů (občanská sdružení), zákona č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (obecně prospěšné společnosti), zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech) ve znění pozdějších předpisů (církevní právnické osoby) a zákona č.227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech) ve znění pozdějších předpisů (nadace)
- hospodářská komora ČR a její složky, podle §3 zákona č.301/1992 Sb., o Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR, ve znění pozdějších předpisů

7. Flexibilita

V rámci priority budou využity finanční zdroje ERDF. Bude také využit princip křížového financování z ESF s 10% limitem.

8. Koordinace s intervencemi dalších programů

V oblasti vzdělávání je rozhraní mezi ROP a OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost vymezeno především podle typu intervencí. Podpora v rámci ROP, financovaného z ERDF, se zaměřuje na tvrdé investice, tj. podpora obnovy fyzické infrastruktury, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a OP Rozvoj lidských zdrojů a zaměstnanost, financovaných z ESF, na „měkké“ projekty zaměřené na rozširování kvalifikace a vzdělávání obyvatel.

V rámci podpory komplexních projektů rozvoje měst má specifický režim podpory problematika „brownfields“, která je v závislosti na rozloze postiženého území a zamýšleného budoucího způsobu jeho využití pokryta ve třech OP – ROP, OP Průmysl a inovace a PRV.

PRV bude podporovat obnovu území, do 1-2 ha v obcích do 2 000 obyvatel, které ztratilo svůj původní účel a jeho přetvoření na využití pro zemědělské nebo jiné drobné podnikání (projekty v max. výši do 10 mil. Kč).

ROP bude směrovat podporu na brownfields v obcích nad 2 000 obyvatel a nad 2 ha všeobecně a do brownfields nad 5 ha, které nebudou využívány z více než 50 % pro výrobu a strategické služby.

OPPI bude řešit brownfields nad 5 ha, které budou z více než 50 % využity pro podnikání.

Rozhraní mezi ROP a IOP je vymezeno tematicky nebo velikostí překládaných projektů. Z IOP bude podporován rozvoj infrastruktury v oblasti zdravotnictví, která je vlastněná státem, z ROP rozvoj infrastruktury v oblasti zdravotnictví, které nejsou ve vlastnictví státu. Z IOP bude podpořen cestovní ruch na národní úrovni (památky UNESCO, národní kulturní památky). V rámci IOP jsou dále podpořeny aktivity zaměřené na zlepšení fungování veřejné správy a na prevenci rizik a rozvoje integrovaných záchranných systémů. V oblasti rozvoje měst bude z IOP podporována pouze revitalizace panelových sídlišť'.

Prioritní osa 4 – Technická pomoc

1. Popis výchozího stavu

Technická pomoc je zakotvena v návrhu nařízení Rady o ERDF, ESF a KF, článku 44, podle kterého lze ze strukturálních fondů průřezově financovat přípravné, správní, monitorovací, hodnotící, informační a kontrolní činnosti v rámci operačních programů. Součástí technické pomoci je také absorpční kapacita subjektů pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů.

2. Globální a specifické cíle

Globálním cílem prioritní osy je dosáhnout úspěšné realizace programu zajištěním všech potřebných činností vykonávaných v rámci jeho implementačních struktur a posílením absorpční kapacity subjektů čerpajících podporu.

Specifické cíle:

- Zajistit efektivní řízení, kontrolu, monitorování a hodnocení (evaluaci) programu, včetně dostačné administrativní kapacity subjektů implementační struktury.
- Zajistit sledování a hodnocení průběhu programu a jeho širokou publicitu.
- Zvýšit absorpční kapacitu subjektů pro získávání prostředků ze strukturálních fondů.

3. Strategie

V této prioritní ose bude poskytnuta podpora řídícímu orgánu a dalším implementačním strukturám operačního programu (ZS) v přímé spojitosti s realizací všech ostatních prioritních os programu. Jedná se tedy o průřezovou prioritní osu.

Bude posilována administrativní kapacita řídícího orgánu (ZS) ve vazbě na všechny potřebné činnosti (např. řízení, kontrola, monitoring, evaluace) a budou průběžně zabezpečovány dostačné dovednosti a odborné znalosti pracovníků implementačních orgánů.

Prioritní osa se dále zaměří především na zajištění realizace a administrace programu, a to jak technické, tak činnosti specifických implementačních orgánů.

Jedním z klíčových aspektů úspěšné realizace operačního programu je zabezpečení jeho dostačně široké a kvalitní publicity. Šíření informací o možnostech i výsledcích programu směrem k potenciálním předkladatelům projektů i směrem k široké veřejnosti bude dalším obsahem této prioritní osy.

V neposlední řadě je pro řídící orgán nezbytné získávat potřebné informace a zpětné vazby prostřednictvím zpracování nejrůznějších studií a analýz týkajících se průběhu realizace programu. Cílem těchto studií podpořených v rámci prioritní osy bude pomoci zkvalitnit řízení a průběh implementace programu.

V rámci prioritní osy bude podpořena také absorpční kapacita, tzn. schopnost regionálních aktérů vytvářet a předkládat kvalitní projekty pro jejich následné předložení do ROP.

4. Hlavní oblasti podpory

4.1. Řízení, kontrola, monitorování a hodnocení programu

Podporované aktivity:

- tvorba prováděcích dokumentů programu

- posilování administrativní kapacity řídícího orgánu ve vazbě na všechny potřebné činnosti a zabezpečení jeho průběžné činnosti (např. řízení, kontrola, monitoring)
- zajištění činnosti dalších subjektů implementační struktury (např. Monitorovacího výboru, výběrových komisí)
- zajištění technické administrace a realizace programu (např. provoz, údržba a rozvoj informačního systému)
- rozvoj potřebných dovedností a odborných znalostí pro řízení a administraci programu (např. školení pracovníků)
- předávání a výměna zkušeností s ostatními regiony a členskými státy EU (např. konference, semináře, workshopy)
- příprava podkladových studií a nového programu pro programové období 2014 – 2020
- zpracování evaluací dle požadavků Nařízení

4.2. Informovanost a publicita programu

Podporované aktivity:

- šíření informací o programu a úspěšných projektech směrem k široké veřejnosti (např. noviny, web, středočeská TV, brožury, press-tripy)
- šíření informací o programu a úspěšných projektech směrem k potenciálním předkladatelům projektů (např. semináře, workshopy, informační akce)
- zprostředkování zkušeností jednotlivých aktérů zapojených do realizace programu (např. organizace seminářů a workshopů k výměně zkušeností mezi konečnými příjemci, partnery a veřejností)
- vytvoření a správa webových stránek programu – komplexní poskytování informací (např. o ROP, ostatních OP, zpracovatelích)
- publikáční činnost (např. informační brožury, pravidelný měsíčník s aktuálními informacemi o SF)
- zpracování průběžných tématických studií a analýz ve vazbě na realizaci programu

4.3. Zvýšení absorpční kapacity subjektů

Podporované aktivity:

- podpora tvorby a přípravy projektů pro předložení do ROP
- poskytování informačních, poradenských a konzultačních služeb potenciálním žadatelům o podporu ze SF EU, např. v oblasti zpracování žádostí a příloh
- rozvoj partnerství
- příprava strategických a koncepčních dokumentů ve vazbě na implementaci ROP

5. Kategorizace oblastí intervence

09, 79, 90, 91

6. Příjemci

- Regionální rada regionu soudržnosti (řídící orgán ROP) podle části desáté zákona č.138/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o veřejných zakázkách

- potenciální žadatelé o podporu ze SF EU realizovaných na území NUTS 2 Střední Čechy, tj.:
  - kraj, podle zákona č.129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) ve znění pozdějších předpisů
  - obce, podle zákon č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů
  - dobrovolné svazky obcí, podle §46 a dalších zákona č.128/2000 Sb., o obcích
  - organizace zřizované nebo zakládané kraji a obcemi, podle §23 a dalších zákona č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů
  - organizace zřizované nebo zakládané kraji, podle §23 a dalších zákona č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů
  - nestátní neziskové organizace podle zákona č.83/1990 Sb., o sdružování občanů ve znění pozdějších předpisů (občanská sdružení), zákona č.248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (obecně prospěšné společnosti), zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech) ve znění pozdějších předpisů (církevní právnické osoby) a zákona č.227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech) ve znění pozdějších předpisů (nadace)
  - zájmová sdružení právnických osob, podle §20f až §20i občanského zákoníku
  - podnikatelské subjekty (právnické a fyzické osoby) podle zákona č. 513/1991 Sb. (Obchodní zákoník), ve znění pozdějších předpisů (§2 odst.2, písm. a) až c) zákona)
  - Hospodářská komora ČR a její složky, podle §3 zákona č.301/1992 Sb., o Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR, ve znění pozdějších předpisů

7. Flexibilita

V rámci priority budou využity finanční zdroje ERDF. Bude také využit princip křížového financování z ESF s 10% limitem.

8. Koordinace s intervencemi dalších programů

Priorita technická pomoc představuje podpůrný nástroj pro implementaci ROP NUTS 2 Střední Čechy, proto nedochází takřka k žádným překryvům s ostatními OP. Jistá tematická shoda je pouze s prioritou 1 Integrovaného operačního programu (IOP) Modernizace veřejné správy a veřejných služeb, protože jednou z oblastí podpory ROP NUTS 2 Střední Čechy je i posilování administrativní kapacity. Rozhraní mezi ROP NUTS 2 Střední Čechy a IOP je vymezeno územním dopadem intervencí. Zatímco intervence IOP v rámci priority 1 zajistí lepší podmínky na nadregionální úrovni, ROP bude podporovat posilování administrativní kapacity pouze na regionální úrovni, tj. např. u ZS apod.

ROP pro NUTS 2 Střední Čechy je v oblasti technické pomoci komplementární s Operačním programem Technická asistence.

INDIKÁTORY PRO MONITORING A EVALUACI

Vlastnosti a charakteristiky indikátorové soustavy

Indikátorová soustava Regionálního operačního programu – Střední Čechy je tvořena za účelem podpory efektivního řízení distribuce finančních prostředků operačního programu. Hlavními uživateli jsou manažeři programu (vč. členů monitorovacího výboru), pracovníci monitoringu a evaluace, Evropská komise, národní koordinátor a jiní sociální a ekonomičtí partneři.

Základní struktura indikátorového systému se odvíjí od třech úrovní jeho využití:

- **využití pro charakteristiku sociálně ekonomického prostředí**, ve kterém jsou realizovány cíle (tuto úlohu plní kategorie kontextových indikátorů, jejichž volba vychází především z výsledků vstupní sociálně ekonomické analýzy);
- **využití pro monitorovací funkce**, kde hlavní úloha připadá na indikátory výstupů, kterými jsou sledovány aktivity realizované jednotlivými opatřeními a dále na indikátory výsledků u těch opatření, kde je možno průběžně hodnotit důsledky realizovaných intervencí na chování, kapacitu nebo výkonnost příjemců SF.
- **využití pro evaluační funkce**, do kterého vstupují všechny indikátory, z kterých lze odvodit úspěšnost programu, a které umožňují v kvantifikované podobě stanovit, jak byly splněny stanovené programové cíle. Nejdůležitějším nástrojem pro evaluaci jsou indikátory dopadu, které slouží pro hodnocení za delší časový úsek a které mohou být základem pro přijímání strategických rozhodnutí.

Užitými typy indikátorů v Regionálním operačním programu – Střední Čechy jsou:

- **Zdrojové indikátory**: informují o finančních zdrojích alokovaných pro každou úroveň pomoci, tj. předem alokované/rozpočtované prostředky na intervenci/program;
- **Finanční indikátory**: používají se pro periodické monitorování vývoje závazků a plateb určených z fondů pro jednotlivé operace a pro jejich měření nebo programování ve vztahu k oprávněným nákladům;
- **Indikátory výstupu**: charakterizují činnost a podávají informace o výstupech jednotlivých operací v rámci operačního programu;
- **Indikátory výsledku**: mají vazbu na bezprostřední - přímý a okamžitý přínos operačního programu, zabezpečují například informaci o změnách v chování, změnách výrobních kapacit, nebo vývoji produkce u příjemců pomoci;
- **Indikátory dopadu**: informují o souvislostech, které překračují rámec okamžitých účinků. Pomocí indikátorů dopadu se měří plnění rozhodujících cílů operačního programu. Tato skupina indikátorů je rovněž důležitá pro přijímání strategických rozhodnutí (např. revize operačního programu).
- **Indikátory kontextu**: charakteristiku sociálně ekonomického prostředí, ve kterém jsou realizovány cíle operačního programu.

Indikátory kontextu

Měření výkonu Regionálního operačního programu Střední Čechy bude probíhat v kontextu níže uvedených charakteristik sociálně-ekonomické situace.

Tabulka 12: Indikátory kontextu

kód (nář. číselníku)	indikátor	měrná jednotk a	zdro j	hodnota 2004
61.06.00	HDP Středočeského kraje na 1 obyvatele v PPS	Kč	ČSÚ	203 460
61.00.xx	podíl HDP Středočeského kraje na výkonu ČR (ČR=100)	%	ČSÚ	10,50
67.15	míra registrované nezaměstnanosti Středočeského kraje	%	ČSÚ	7,43
65.05	naděje dožití při narození v ČR - muži	rok	ČSÚ	72,60
61.09	čistý disponibilní důchod na obyvatele v b.c. ve Středočeském kraji	PPS	ČSÚ	
65.06	naděje dožití při narození v ČR - ženy	rok	ČSÚ	79,40
85.00.xx	délka silnic II. třídy ve Středočeském kraji	km	ČSÚ	2 369
85.00.xx	délka silnic II. třídy v ČR	km	ČSÚ	14 669
85.00.xx	délka silnic III. třídy ve Středočeském kraji	km	ČSÚ	6 251
85.00.xx	délka silnic III. třídy v ČR	km	ČSÚ	34 128
88.00.xx	index tržeb ubytování a stravování ČR (stálé ceny roku 2000) předchozí r.=100	%	ČSÚ	101,40
88.00.xx	hromadná ubytovací zařízení cestovního ruchu - lůžka (za Středočeský kraj)	ks	ČSÚ	30 112
88.00.xx	pracovníci v hromadných ubytovacích zařízeních ve Středočeském kraji	osoba	ČSÚ	4 245
88.00.xx	pracovníci v odvětví ubytování a stravování ve fyzických osobách (za ČR)	osoba	ČSÚ	168 867
88.00.xx	počet přenocování ve Středočeském kraji	přenoc.	ČSÚ	2,606mil.
68.00	počet obyvatel Středočeského kraje na 1 lékaře	osoba	ČSÚ	334
68.00	počet lékařů ve Středočeském kraji	osoba	ČSÚ	3 405
66.00.xx	počet studentů škol ve Středočeském kraji (denní studium – všechny typy)	osoba	ČSÚ	180 234
68:00	počet míst v zařízeních sociální péče	místo	ČSÚ	7 975
68:00	počet příjemců důchodů ve Středočeském kraji	osoba	ČSÚ	292 670
	počet měst a obcí ve Středočeském kraji	ks	ČSÚ	1 146
	podíl městského obyvatelstva ve Středočeském kraji	%	ČSÚ	54,5

Indikátory dopadu

Měření naplnění cílů operačního programu bude realizováno prostřednictvím níže uvedených indikátorů dopadu.

Měření indikátorů dopadů bude probíhat s 1-2 letou periodicitou, v závislosti na uveřejňování statistik jednotnými relevantními poskytovateli informací (zdroji). První měření dopadů by bude uskutečněno nejdříve po 2-3 letech od zahájení činnosti regionálního operačního programu.

Tabulka 13: Indikátory dopadu

kód (nář. číselníku)	indikátor	měrná jednotka	zdroj	hodnota 2004	indikativ. cíl
85.08	nehodovost na silnicích II. a III. třídy ve Středočeském kraji (hodnota 2004=100; počet dopravních nehod v r. 2004=26161) <i>relevance prioritních os: 1 (1.1, 1.2, 1.3)</i>	%	přepoč. ČSÚ	100,00	
85.04	nárůst počtu přepravených osob prostřednictvím veřejné dopravy (hodnota 2004=100; počet přeprav. osob v roce 2004=...) <i>relevance prioritních os: 1 (1.2, 1.3)</i>	%	přepoč. ČSÚ	100,00	
88.12	nárůst přenocování ve Středočeském kraji (hodnota 2004=100; počet přenocov. v roce 2004=2,606 mil.) <i>relevance prioritních os: 2 (2.1, 2.2, 2.3)</i>	%	přepoč. ČSÚ	100,00	
61.05	hrubá přidaná hodnota - ubytování a stravování ve Středočeském kraji <i>relevance prioritních os: 2 (2.1, 2.2, 2.3)</i>	%	ČSÚ	1,30	
61.00.xx	index tržeb ubytování a stravování ve Středočeském kraji (stálé ceny roku 2000; předchozí rok = 100) <i>relevance prioritních os: 2 (2.1, 2.2, 2.3)</i>	%	ČSÚ	101,4	
88.17	počet návštěvníků (hostů) ve Středočeském kraji (hodnota za rok) <i>relevance prioritních os: 2, 3 (3.2)</i>	osoba	ČSÚ	854 987	
65.00	hustota obyvatelst. ve Středočeském kraji <i>relevance prioritních os: 3 (3.1, 3.2, 3.3)</i>	osoby na km ²	ČSÚ	103,87	
65.01	počet obyvatel ve Středočeském kraji <i>relevance prioritních os: 3 (3.1, 3.2, 3.3)</i>	osoba	ČSÚ	1,144 mil.	
67.01	nárůst vytvořených hrubých pracovních míst (intervence ROP) (hodnota předchozího roku = 100) <i>relevance prioritních os: 2, 3</i>	%	ROP	0,00	
81.05 core 29	využívaná plocha nově postavených a regenerovaných objektů <i>relevance prioritních os: 3 (3.3)</i>	m2	ROP	0,00	
	míra čerpání (proplacené prostředky Evropskou komisí) alokace regionálního operačního programu v % (alokace pro ROP=...Kč) <i>relevance prioritních os: 4 (4.1, 4.2)</i>	%	přepoč. ROP	0,00	

Naplnění cílů a reflexe dopadů bude zejména zkoumáno, analyzováno a reportováno v rámci níže uvedených činností:

- tvorba strategických zpráv dle článku 27 Nařízením Rady (ES) č. .../2006;
- tvorba závěrečných a významných výročních zpráv;
- naplnění specifických projektů monitoringu;
- realizace evaluačních studií (on-going, ad-hoc, ex-post);
- jiné ad-hoc aktivity a potřeby regionálního operačního programu.

Indikátory výsledku

Měření výsledků operačního programu bude realizováno prostřednictvím níže uvedených indikátorů.

Měření indikátorů výsledků bude probíhat s 1 roční periodou, v závislosti na uveřejňování statistik jednotními relevantními poskytovateli informací (zdroji). První měření výsledků by bude uskutečněno nejdříve po ukončení prvních projektů, pravděpodobně po 2 letech od zahájení činnosti regionálního operačního programu.

Tabulka 14: Indikátory výsledku

kód (nár. číselníku)	indikátor	měrná jednotka	zdroj	hodnota 2004	indikativ. cíl
85.00.xx	podíl výdajů ROP na celkových výdajích výstavby, rekonstrukce a modernizace silnic II. a III. třídy ve Středočeském kraji <i>relevance prioritních os: 1 (1.1)</i>	%	přepoč. KÚ+ROP	0,00	
	počet linek veřejné dopravy, jejichž provoz byl intervencemi ROP zkvalitněn <i>relevance prioritních os: 1 (1.2, 1.3)</i>	počet	ROP	0,00	
85.11	celkové výdaje ROP vynaložené na podporu cyklostezek (výstavba, modernizace, rekonstrukce, atp.) ve Středočeském kraji <i>relevance prioritních os: 1, 2 (1.3, 2.2)</i>	Kč	ROP	0,00	
67.01 core 01	počet vytvořených hrubých pracovních míst (v rámci intervenci ROP) <i>relevance prioritních os: 2, 3</i>	počet	ROP	0,00	
88.07	nárůst pracovníků v ubytovacích zařízeních ve Středočeském kraji (hodnota 2004=100; počet pracovníků v ubytovacích zařízeních v roce 2004=...) <i>relevance prioritních os: 2 (2.1)</i>	%	přepoč. ČSÚ	100,00	
88.00.xx (core 34)	počet projektů zaměřených na rozvoj cestovního ruchu (marketing, podpořené kulturní a sportovní akce, aj.) <i>relevance prioritních os: 2 (2.3)</i>	počet	ROP	0,00	

<i>kód (národní číselníku)</i>	<i>indikátor</i>	<i>měrná jednotka</i>	<i>zdroj</i>	<i>hodnota 2004</i>	<i>indikativní cíl</i>
	počet podpořených školských zařízení (MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ, VŠ) <i>relevance prioritních os: 3 (3.1)</i>	počet	ROP	0,00	
	počet podpořených zařízení sociální péče <i>relevance prioritních os: 3 (3.2)</i>	počet	ČSÚ	0,00	
	počet podpořených nemocnic a odborných léčebných ústavů <i>relevance prioritních os: 3 (3.2)</i>	počet	ČSÚ	0,00	
	nabízená využitelná plocha nově postavených a rekonstruovaných objektů <i>relevance prioritních os: 3 (3.3)</i>	m2	ROP	0,00	
	hodnota čerpání (proplacených prostředků Evropskou komisí) alokace regionálního operačního programu v Kč <i>relevance prioritních os: 4,</i>	Kč	ROP	0,00	

Výsledky regionálního operačního programu budou zejména zkoumány, analyzovány a reportovány v rámci níže uvedených činností:

- tvorba výročních a závěrečných zpráv;
- naplnění specifických projektů monitoringu;
- realizace evaluačních studií (on-going, ad-hoc, ex-post);
- jiné ad-hoc aktivity a potřeby regionálního operačního programu.

Indikátory výstupu

Měření naplnění operací (projektů) bude realizováno prostřednictvím níže uvedených indikátorů výstupu.

Měření indikátorů dopadů bude probíhat s ½-1 roční periodicitou, v závislosti na zdrojích operací (projektů) Regionálního operačního programu. První měření výstupů by bude uskutečněno nejdříve ve 2. roce realizace Regionálního operačního programu, v závislosti na předkládání průběžných monitorovacích zpráv operací (projektů). Rozšířený výčet indikátorů výstupu bude uveden v prováděcím dokumentu operačního programu.

Tabulka 15: Indikátory výstupu

<i>kód (národní číselníku)</i>	<i>indikátor</i>	<i>měrná jednotka</i>	<i>zdroj</i>	<i>indikativní cíl</i>
85.03 core 16	počet km rekonstruovaných a modernizovaných úseků silnic II. a III. třídy <i>relevance prioritních os: 1 (1.1)</i>	km	ROP	
88.06	Počet nově vytvořených ubytovacích kapacit/lůžek <i>relevance prioritních os: 2 (2.1, 2.2)</i>	lůžko	ROP	

kód (národní číselníku)	indikátor	měrná jednotka	zdroj	indikativ. cíl
	celkové náklady na marketing, řízení a koordinaci cestovního ruchu <i>relevance prioritních os: 2 (2.3)</i>	Kč	ROP	
	počet podpořených (modernizovaných, obnovovaných, dostavěných, upravených, modernizovaných, atp.) zařízení (MŠ, VŠ, SS, VOŠ, VŠ, aj.) <i>relevance prioritních os: 3 (3.1)</i>	zařízení	ROP	
68.00.xx	počet podpořených (budovaných, renovovaných, modernizovaných a transformovaných, atp.) zdravotnických zařízení <i>relevance prioritních os: 3 (3.2)</i>	zařízení	ROP	
68.00.xx	počet podpořených (budovaných, renovovaných, modernizovaných a transformovaných, atp.) zařízení pro sociální služby <i>relevance prioritních os: 3 (3.2)</i>	zařízení	ROP	
	počet podpořených měst a obcí <i>relevance prioritních os: 3 (3.3)</i>	ks	ROP	
48.05	počet vytvořených studií (evaluací, monitoringu, atp.) a zpráv <i>relevance prioritních os: 4 (4.1, 4.2)</i>	analýza	ROP	

Výstupy regionálního operačního programu budou zejména zkoumány, analyzovány a reportovány v rámci níže uvedených činností:

- řízení operačního programu;
- tvorba výročních a průběžných zpráv;
- naplnění specifických projektů monitoringu;
- realizace evaluačních studií (on-going, ad-hoc, ex-post);
- jiné ad-hoc aktivity a potřeby regionálního operačního programu.

Závěrečné komentáře

Kvalita systému indikátorů Regionálního operačního programu je postavena na jednoznačném pochopení logiky intervence. Významně bylo při tvorbě indikátorů dosaženo proporcionality, tj. přiměřeného a rovnovážného pokrytí mezi prioritními osami, opatřeními a projekty. Příkladem mohou být indikátory dopadu, které mají pokrývat pouze oblasti, které představující velký objem intervence. V rámci tvorby indikátorů byly zhodnoceny všechny požadované vlastnosti užitých indikátorů, tj. relevance, citlivost, dostupnost, proveditelnost a náklady měření/získávání, aj.

Upřednostňována je kvalita indikátorů před jejich počtem a ostatní významné vlastnosti, jako např. logická spojitost, míra pokrytí a užitečnost. Indikátorová soustava ROP není předimenzovaná a je dosažena vysoká míra přehlednosti.

IV. Realizační část

Implementační struktura ROP SČ je v souladu se zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů (dále Zákon). Řídícím orgánem programu je Regionální rada. Ministerstvo financí bude plnit funkci Platebního a certifikačního orgánu a Auditorského orgánu. Popisy jednotlivých subjektů vycházejí z Návrhu nařízení Rady o obecných ustanoveních ERDF a ESF a FS z 9.3.2006. Řídící orgán nezřizuje zprostředkující subjekty. Cílem je vytvořit jednoduchou a přehlednou implementační strukturu, která bude v maximální možné míře vstřícná vůči uživatelům pomoci. Za tímto účelem budou v jednotlivých krajích zřizována pracoviště řídícího orgánu.

Implementace programu

Celkovou odpovědnost za realizaci ROP SČ nese řídící orgán - Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy (dále jen „RR“). Orgány Regionální rady jsou dle Zákona: Výbor Regionální rady (dále jen „Výbor“), předseda Regionální rady a Úřad Regionální rady (dále jen „Úřad“). Pro potřeby schvalování kritérií pro výběr projektů a monitorování na úrovni programu bude ustaven Monitorovací výbor ROP SČ, který též bude zprostředkovávat vazbu na sociální partnery a orgány EU. Funkci Platebního a certifikačního orgánu a Auditorského orgánu bude plnit Ministerstvo financí ČR.

Rozdělení kompetencí v rámci ROP NUTS 2 SČ

Za řízení a provádění ROP je jako řídící orgán zodpovědná RR. V souladu se zásadou řádného finančního řízení bude RR odpovídat zejména za transparentní výběr projektů, monitorování projektů, zajištění spolufinancování z veřejných zdrojů, řízení činnosti monitorovacího výboru, poskytování informací a zpráv, zajištění publicity programu atd. Rozdělení úkolů mezi jednotlivé orgány RR stanovuje Zákon.

Výbor Regionální rady

Výbor ROP SČ je ustanoven na základě Zákona. Členové Výboru jsou voleni z členů zastupitelstva Středočeského kraje.

Kontaktní osoba:	Předseda RR
Adresa:	
Telefon:	
Fax:	

Výbor dle Zákona:

- a. schvaluje realizační a řídící dokumentaci ROP SČ,
- b. schvaluje opatření, týkající se publicity a informovanosti o ROP SČ,
- c. schvaluje výběr projektů, kterým RR poskytne dotaci či návratnou finanční výpomoc,
- d. schvaluje rozpočet a závěrečný účet,
- e. volí předsedu a místopředsedy RR,
- f. jmenuje a odvolává ředitele Úřadu na návrh předsedy RR,
- g. stanovuje organizační strukturu a počet zaměstnanců RR,
- h. schvaluje další záležitosti, pokud tak stanoví jednací řád Výboru.

Výbor regionální rady je odpovědný za řízení a provádění ROP SČ a dále je odpovědný za:

- a. přípravu a projednání ROP SČ a jeho předložení Evropské komisi;
- b. zavedení systému pro shromažďování spolehlivých finančních a statistických informací o provádění ROP SČ, zavedení ukazatelů monitorování a hodnocení, předávání těchto údajů v dohodnutém elektronickém formátu Monitorovacímu výboru, Platebnímu a certifikačnímu orgánu a Evropské komisi (EK),
- c. zajištění vypracování výroční a závěrečné zprávy o provádění ROP SČ a (po schválení Monitorovacím výborem) předložení a EK,
- d. zřízení a činnost monitorovacího výboru programu,
- e. zajištění, že Platební a certifikační orgán obdrží všechny potřebné informace o postupech a auditech prováděných ve vztahu k výdajům pro účely vydání potvrzení o oprávněnosti výdajů,
- f. zajištění, že auditní orgán obdrží požadované dokumenty a podklady pro účely analytické a zpravodajské činnosti,
- g. zabezpečení vyhotovení hodnocení ROP SČ,
- h. zajištění toho, že subjekty, které se účastní na řízení a provádění ROP SČ včetně příjemců podpory a dalších subjektů zapojených do implementace, povedou samostatný účetní systém, nebo budou používat vhodné kódové označení účtů pro všechny transakce týkající se pomoci,
- i. zabezpečení šetření a řešení nesrovnalostí,
- j. zajištění nápravných opatření v případě vzniklých nedostatků,
- k. zajištění shody s národními politikami a politikami Společenství, zvláště s ohledem na zadávání veřejných zakázek, pravidla veřejné podpory, ochranu životního prostředí a rovnost příležitostí mužů a žen,
- l. zajištění zdrojů národního spolufinancování,
- m. poskytnutí informací, které Evropské komisi umožní provést vyhodnocení velkých projektů,
- n. plnění povinností týkajících se informací a propagace ROP SČ,
- o. výběr projektů, kterým RR poskytne dotaci či návratnou finanční výpomoc.

Předseda Regionální rady

Je statutárním orgánem RR a zastupuje ji navenek. Ze své činnosti je odpovědný Výboru. Předsedu v jeho nepřítomnosti zastupuje místopředseda. Je-li zvoleno více místopředsedů, předsedu zastupují místopředsedové v pořadí stanoveném Výborem.

Úřad Regionální rady (dále „Úřad“)

Úřad je výkonným orgánem RR, který zabezpečuje veškeré úkoly spojené s funkcí řídícího orgánu ROP SČ s výjimkou těch záležitostí, které jsou svěřeny nebo vyhrazeny Výboru a předsedovi RR. Úřad také plní úkoly spojené s odborným, organizačním a technickým zabezpečením činnosti RR.

Kontaktní osoba:	
Adresa:	
	Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy
Telefon:	
Fax:	

Úřad zajišťuje zejména následující úkoly:

- a. přijímání žádostí o podporu a organizování výzev k předkládání projektů,
- b. podávání informací o programu,
- c. posouzení přijatelnosti, úplnosti a formálních náležitostí předkládaných projektů,
- d. zajištění kvalitativního hodnocení projektů,
- e. přípravu smluv o financování,
- f. monitorování plnění pravidel pro zadávání veřejných zakázek,
- g. kontrola postupu prací na jednotlivých projektech,
- h. zajištění fungování monitorovacího systému – elektronické evidence dat pro monitorování a vyhodnocení implementace programu,
- i. zpracování údajů o výdajích jako podkladů pro certifikaci,
- j. příprava podkladů pro výroční a závěrečnou zprávu ROP SČ,
- k. provádění a zajištění výkonu finančních kontrol realizace projektů s cílem ověřit, zda spolufinancované výrobky a služby byly dodány a požadované výdaje byly vynaloženy v souladu s podmínkami smlouvy o financování projektu a legislativou ČR i EU,
- l. přezkoumání předložených žádostí o proplacení uskutečněných výdajů konečnými příjemci podpory (především ověření souladu se stanovenými výkonovými cíli a finančním plánem projektu, souladu s politikami a legislativou ČR i EU, posouzení, zda výdaje jsou uznatelné, atd.),
- m. zajišťování publicity,
- n. příprava rozpočtu a závěrečného účtu RR.

Implementační, platební a kontrolní funkce Úřadu jsou striktně odděleny.

Úkoly příjemců, systém výběru projektů

Úkoly příjemců

Předkladatel předloží návrh projektu pověřeným pracovníkům územních pracovišť Úřadu. Příjemcem podpory může být pouze osoba s právní subjektivitou. Příjemci bude poskytnuta finanční pomoc na základě smlouvy o financování mezi příjemcem a řídícím orgánem na základě zákona 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Příjemce pomoci zajišťuje:

- a. zpracování žádostí o poskytnutí pomoci zahrnující identifikaci, hodnocení a přípravu projektu včetně finančního plánu,
- b. přípravu zadávací dokumentace projektu,

- c. v úzké koordinaci s Řídícím orgánem zadávání veřejných zakázek a podpis příslušných smluvních dokumentů s dodavateli,
- d. řádnou realizaci projektu dle smluv uzavřených s vybranými dodavateli,
- e. ověřování a proplácení ověřených faktur dodavatelům,
- f. fungující oddělený účetní systém projektu ve smyslu zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- g. vnitřní finanční kontrolu,
- h. podávání pravidelných zpráv Řídícímu orgánu o postupu projektu a případně příležitostních zpráv během přípravy,
- i. zpracování a předávání podkladů Řídícímu orgánu pro monitorování,
- j. regionální a místní publicitu a informační tabule na místě staveb ve smyslu příslušných pravidel EU.

Koneční příjemci odpovídají za to, že výdaje projektů požadované k proplacení v rámci ROP SČ jsou uznatelné a že při realizaci projektu budou dodrženy podmínky smlouvy o financování a příslušná legislativa ČR i EU. Při předkládání žádostí o platby příjemci odůvodní předkládané výdaje a doloží, že odpovídají podmínkám realizace projektů obsažených ve smluvě o financování. Veškeré platební nároky musí být podloženy doklady, které prokáží, že se jedná o prostředky vynaložené efektivně, hospodárně, účelně a transparentně. Příjemci musí zajistit vedení dokumentace o projektech, která bude dostatečnou pomůckou pro audit zaměřený na finanční toky. Příjemci musí umožnit, aby doklady o projektech byly kdykoliv k dispozici pro kontroly a auditní šetření prováděné oprávněnými osobami nebo subjekty. Doklady budou archivovány v souladu s platnou legislativou EU i ČR.

Systém výběru projektů

Předkladatel předloží návrh projektu Řídícímu orgánu – Úřadu – územní pracoviště dle místa realizace projektu. Územní pracoviště Úřadu posoudí formální úplnost a přijatelnost projektu a zajistí jeho kvalitativní hodnocení dle stanovených výběrových kritérií. Schválení projektů, kterým bude poskytnuta finanční pomoc z prostředků ROP SČ je v kompetenci Výboru. Úřad informuje o výsledcích jednání Výboru a o jeho rozhodnutí Příjemce.

Obecná kritéria výběru projektů v ROP

Kritéria pro hodnocení projektů zahrnujou jak kritéria společná pro všechny oblasti podpory, tak i specifická kritéria pro hodnocení projektů v rámci jednotlivých oblastí podpory.

Při schvalování projektů budou zohledněna následující průřezová kritéria:

- soulad s prioritními osami NSRR,
- regionální dopad a význam projektu,
- hospodářský a sociální přínos, zejména dopad na regionální rozvoj,
- vyhodnocení z hlediska horizontálních témat,
- udržitelnost projektu.

Finanční řízení

Prostředky strukturálních fondů a Fondu soudržnosti budou Evropskou komisí zasílány na účet Platebního a certifikačního orgánu (současný Platební orgán). V rámci Platebního a certifikačního orgánu metodicky řídí finanční prostředky strukturálních fondů a Fondu

soudržnosti oddělení Metodiky finančního řízení a plateb, které rovněž bude realizovat převody prostředků strukturálních fondů a Fondu soudržnosti do státního rozpočtu. Systém finančních toků prostředků operačních programů bude zajištěn prostřednictvím finančního toku přes státní rozpočet. Zádostí příjemců budou předkládány řídícímu orgánu pouze v měně CZK. Platební a certifikační orgán po obdržení souhrnné žádosti provede proplacení prostředků strukturálních fondů a Fondu soudržnosti do kapitoly státního rozpočtu, která poskytla předfinancování prostředků řídícímu orgánu ROP SČ ze strukturálních fondů.

Systém finančních toků SF/CF - popis

Platby příjemcům probíhají formou ex-post plateb (zpětné proplacení příjemcem již uskutečněných výdajů) či formou ex-ante plateb (formou zálohy poskytnuté příjemci z rozpočtu Regionální rady na realizaci projektu).

1. Příjemce na základě uskutečněných výdajů vystavuje žádost o proplacení prostředků z rozpočtu Regionální rady (odpovídající evropskému i národnímu podílu), přičemž žádost je předložena ke kontrole a schválení řídícímu orgánu.
2. Řídící orgán žádost příjemce schvaluje a dává pokyn finančnímu útvaru k provedení platby na účet příjemce.
3. Finanční útvar Úřadu provádí platbu z rozpočtu Regionální rady na účet příjemce.
4. Finanční útvar na základě provedených úhrad z rozpočtu RR vystavuje souhrnnou žádost o provedení platby prostředků strukturálních fondů a Fondu soudržnosti z účtu Platebního a certifikačního orgánu do příslušné kapitoly státního rozpočtu.
5. Platební a certifikační orgán provádí kontrolu předložené souhrnné žádosti, její zaúčtování (rozhodným datem pro stanovení kurzu pro přepočet prostředků z CZK na EUR je datum zaúčtování Platebním a certifikačním orgánem) a následně úhradu prostředků strukturálních fondů a Fondu soudržnosti do příslušné kapitoly státního rozpočtu.
6. Platební a certifikační orgán žádá po provedení certifikace Evropskou komisi o doplnění prostředků na jeho účtu.
7. Evropská komise žádost odsouhlasí a zasílá prostředky na účet Platebního a certifikačního orgánu.

Platební a certifikační orgán (PAC)

PAC určuje vláda. Výkonem funkce PAC pro strukturální fondy („SF“) a Fond soudržnosti („CF“) bylo rozhodnutím ministra financí vydaném na základě usnesení vlády č. 198 ze dne 22. února 2006 pověřen odbor Národní fond Ministerstva financí.

PAC provádí zejména následující činnosti:

- spravuje prostředky poskytnuté ze SF a CF na účtech zřízených u ČNB,
- vypracovává a předkládá žádosti o zálohové platby u projektů CF,
- vypracovává a předkládá žádosti o průběžné platby a závěrečné platby Evropské komisi pro všechny programy na základě výkazů výdajů předložených řídícími orgány,
- přijímá platby z Evropské komise,
- na základě kontroly Souhrnných žádostí předkládaných finančními útvary jednotlivých kapitol převádí prostředky SF a CF do rozpočtových capitol,
- účtuje o účetních případech za oblast prostředků PAC v rámci účetní jednotky Ministerstvo financí,

- vede systém finančního výkaznictví pro prostředky PAC,
- vykonává předběžnou a průběžnou finanční kontrolu za oblast prostředků PAC v rámci své působnosti ve spolupráci s národními kontrolními orgány a kontrolními a auditorskými orgány vysílanými EK a Evropským účetním dvorem,
- certifikuje uskutečněné výdaje a vypracovává certifikát o uskutečněných výdajích, který zasílá spolu s žádostí o průběžnou platbu nebo závěrečnou platbu Evropské komisi,
- pro účely certifikace ověruje řádné fungování řídícího a kontrolního systému na všech úrovních implementace,
- provádí kontroly na místě,
- vytváří a aktualizuje metodické pokyny pro provádění certifikace výdajů SF a CF a pro finanční toky a kontrolu prostředků SF a CF,
- vrací neoprávněně vyplacené výdaje, včetně úroků Evropské komisi, nebylo-li v souladu s pravidly ES rozhodnuto o jejich realokaci v rámci programu, ve kterém k neoprávněnému čerpání prostředků došlo,
- vrací nevyužité prostředky Evropské komisi,
- na základě odhadů vypracovaných řídícími orgány předkládá aktualizované odhady týkající se žádostí o platby (výhled výdajů) Evropské komisi pro běžný a následující rok do 30. dubna,
- postupuje podle pravidel řídící kontroly,
- reaguje na připomínky a doporučení Evropské komise,
- zajišťuje koncepci a metodiku rozvoje IS VIOLA SF/CF pro výkon funkce PAC včetně datové komunikace s monitorovacím systémem SF,
- vyhodnocuje čerpání alokací SF a CF, resp. sleduje plnění pravidla n+2 (n+3).

Finanční útvar bude zajišťovat platby na účty příjemců; za tímto účelem zejména:

- přijímá žádosti o platby příjemců a provádí jejich kontrolu (formální kontrola žádostí a dokladů konečných příjemců, zjišťování souladu s finančním plánem programu),
- převádí příspěvky z ERDF příjemcům,
- spolupracuje s PAC,
- vede účetnictví a zaznamenává údaje o všech akcích týkajících se správy prostředků ze strukturálních fondů do informačního systému.

Podrobnější postup v rámci finančního řízení je uvedený v Metodice finančních toků a kontroly strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, zpracované Ministerstvem finance.

Kontrolní systém

Auditorský orgán

Auditorský orgán se zřizuje ve smyslu čl. 58 nařízení Rady (ES) č. **xxxx**/2006. Usnesením vlády ČR č. 198 ze dne 22. února 2006 je výkonem funkce auditorského orgánu pověřeno Ministerstvo financí. Rozhodnutím ministra financí byl výkonem této funkce pověřen útvar Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu, který je funkčně nezávislý na Řídícím orgánu a na Platebním a certifikačním orgánu.

Auditorský orgán: Ministerstvo financí – Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu
Kontaktní osoba: Ing. Josef Svoboda, Ph.D.
Sídlo: Letenská 15, 118 10 Praha 1
E-mail: josef.svoboda@mfcr.cz

V souladu s požadavky nařízení Rady (ES) č. xxxx/2006 a prováděcího nařízení (ES) č. xxxx/2006 a s českými právními předpisy bude auditorský orgán provádět zejména následující činnosti:

- a. provádí audit připravenosti řídícího a kontrolního systému programu,
- b. překládá řídícímu orgánu před podáním žádosti o první platbu a nejpozději do 9 měsíců od schválení programu zprávu posuzující nastavení řídících a kontrolních systémů operačního programu včetně stanoviska k jejich souladu s příslušnými ustanoveními právních předpisů ES,
- c. do 9 měsíců po schválení ROP SČ předkládá Evropské komisi strategii auditu zahrnující subjekty, které budou audity provádět,
- d. zajišťuje provádění auditu ve veřejné správě za účelem ověření účinného fungování řídícího a kontrolního systému programu,
- e. předkládá každoročně Evropské komisi aktualizovanou strategii auditu,
- f. předkládá každoročně Evropské komisi konsolidovaný plán auditů prostředků poskytovaných z fondů EU,
- g. kontroluje čtvrtletně plnění konsolidovaného plánu auditů a informuje o tomto plnění platební a certifikační orgán,
- h. předkládá metodu výběru vzorků pro audity operací a pro plánování auditů, zajišťuje jejich provádění u hlavních subjektů a jejich rovnoměrné rozložení na celé programové období,
- i. zajišťuje provádění auditu ve veřejné správě na vhodném vzorku operací pro ověření výdajů vykázaných Evropské komisi,
- j. zajišťuje metodické vedení dalších auditorských subjektů zapojených do auditů ve veřejné správě operačního programu,
- k. dohlíží na kvalitu auditů ve veřejné správě prováděných dalšími auditorskými subjekty u prostředků z ROP SČ,
- l. podílí se na tvorbě a aktualizaci metodických pokynů pro provádění auditu ve veřejné správě prostředků z ROP SČ,
- m. v období od roku 2008 do roku 2015 předkládá každoročně EK výroční kontrolní zprávu, která obsahuje zjištění z auditů provedených během předchozího roku v souladu se strategií auditu ROP SČ, jakož i nedostatky zjištěné v řídících a kontrolních systémech programu. Informace týkající se auditů provedených v letech 2015 a 2016 budou zahrnuty do závěrečné zprávy o kontrole, která je podkladem pro prohlášení o uzavření,
- n. každoročně vydává pro EK stanovisko k tomu, zda fungování řídícího a kontrolního systému poskytuje přiměřenou záruku, že výkazy výdajů předložené EK jsou správné a že související transakce jsou zákonné a řádné,
- o. předkládá prohlášení o částečném uzavření, ve kterém hodnotí zákonnost a řádnost dotčených výdajů dle článku 86a všeobecného nařízení Rady (ES) č. xxxx/2006;

- p. nejpozději do 31. 12. 2016 předloží EK prohlášení o uzavření, ve kterém vyhodnotí platnost žádosti o závěrečnou platbu a zákonné a řádnost souvisejících transakcí zahrnutých do závěrečného výkazu výdajů,
- q. zajišťuje, aby byly při auditorské činnosti zohledněny mezinárodně uznávané auditorské standardy,
- r. provádí analýzu nahlášených nesrovnalostí pro účely zpracovávání prohlášení o uzavření nebo částečném uzavření,
- s. zpracovává každoročně zprávu o výsledcích finančních kontrol za operační program pro vládu ČR.

Auditorský orgán zajišťuje, aby se při auditorské činnosti používaly mezinárodně uznávané standardy pro audit.

Systém finanční kontroly

Ministerstvo financí jako ústřední správní úřad pro finanční kontrolu v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, metodicky řídí, koordinuje a zajišťuje výkon finanční kontroly v rámci ROP SČ. Základním východiskem pro vydávání dílčích metodických pokynů, konzultovaných s příslušnými orgány EK, jsou platné právní předpisy ČR a ES. V kontrolním systému musí být zřetelně oddělen vnitřní kontrolní systém a systém kontroly ve veřejné správě od systému auditu ve veřejné správě, ve kterém provádění auditů zajišťuje auditorský orgán.

Kontrola ve veřejné správě

Řídící orgán odpovídá za řízení a provádění ROP SČ v souladu se zásadou řádného finančního řízení, a proto zajišťuje, aby operace byly pro financování vybírány podle kritérií pro ROP SČ a aby po celou dobu provádění byly v souladu s příslušnými předpisy Společenství a s vnitrostátními předpisy. Dle Zákona zajišťuje řídící orgán výkon finanční kontroly. Řídící orgán zajišťuje kontrolu prvního stupně tím, že ověřuje dodání spolufinancovaných produktů a služeb a skutečné vynaložení výdajů na operace vykázaných příjemci. Řídící orgán zajišťuje existenci systému pro záznam a uchovávání účetních záznamů v elektronické podobě pro každou operaci a shromažďování údajů nezbytných pro audit. Úkolem řídícího orgánu je také zajistit, aby postupy a všechny dokumenty týkající se výdajů a auditů ROP SČ byly EK a Účetnímu dvoru k dispozici po dobu tří let od uzavření ROP SČ.

Vnitřní kontrolní systém

Všechny orgány podílející se na implementaci ROP SČ budou mít zaveden potřebný řídící a kontrolní systém, který bude v souladu s národní legislativou a bude způsobilý včas identifikovat administrativní, systémové nebo záměrné chyby a vytvářet podmínky pro prevenci vzniku chyb.

Řídící kontrola

Řídící kontrola je zajišťována odpovědnými vedoucími zaměstnanci a tvoří součást vnitřního řízení všech subjektů zapojených do implementace ROP SČ, při přípravě operací před jejich schválením, při průběžném sledování uskutečněných operací až do jejich konečného vypořádání a vyúčtování a následného prověření vybraných operací v rámci hodnocení dosažených výsledků a správnosti hospodaření.

S ohledem na principy účinného a efektivního řídícího a kontrolního systému v průběhu implementace programu bude zajištěno, že:

- a. všechny subjekty zapojené do řízení a kontroly programu mají jednoznačně stanoveny konkrétní funkce, a to jak v rámci celého systému implementace tak i v rámci každého subjektu zvlášť,
- b. je dodržována zásada oddělení platebních, řídících a kontrolních funkcí mezi jednotlivými subjekty zapojenými do implementace programu i v rámci subjektů samotných,
- c. jsou stanoveny jednoznačné postupy pro zajištění správnosti a způsobilosti výdajů vykazovaných v rámci programu,
- d. jsou zavedeny spolehlivé účetní systémy, systémy monitorování a systémy finančního výkaznictví,
- e. je zaveden systém podávání zpráv o implementaci programu a projektů a monitorování,
- f. jsou přijata opatření pro provádění auditu fungování řídícího a kontrolního systému,
- g. jsou zavedeny takové systémy a stanoveny takové postupy, které zajistí podklady pro audit (audit trail),
- h. jsou stanoveny postupy hlášení a monitorování pro nesrovnalosti a vymáhání neoprávněně vyplacených částek.

Pro každou úroveň řízení a implementace programu bude vypracován manuál vnitřního kontrolního systému ve formě řízené dokumentace, která bude obsahovat detailní popis pracovních postupů pro prováděné činnosti.

Interní audit

Útvar interního auditu bude funkčně nezávislý a organizačně oddělený od řídících a výkonných struktur a bude podřízen přímo řediteli Úřadu.

Útvary interního auditu budou v pravidelných intervalech prověřovat vnitřní kontrolní systém. Jejich činnost bude kromě jiného zahrnovat prověřování plnění základních požadavků na vnitřní kontrolní systém. Významnou součástí bude též předkládání doporučení ke zdokonalování kvality vnitřního kontrolního systému, k předcházení nebo zmírnění rizik, k přijetí opatření k nápravě zjištěných nedostatků a konzultační činnost. Zprávy z interních auditů pravidelně prováděných na jednotlivých úrovních implementace budou předkládány příslušnému vedoucímu orgánu veřejné správy. Zprávy z interních auditů na úrovni zprostředkujících subjektů budou předkládány útvaru interního auditu na úrovni řídícího orgánu. Jednotný přístup k auditu na všech úrovních implementace a reportování zjištění auditu bude podkladem pro řízení rizik na úrovni řídícího orgánu.

Audit ve veřejné správě

Za výkon auditu ve veřejné správě na všech úrovních realizace finančních prostředků z ROP SČ podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s přímo použitelnými předpisy Evropských společenství, je odpovědný Auditorský orgán, který ověřuje účinnost systému finančního řízení a kontroly a na vzorku operací vykazované výdaje finančních prostředků operačního programu. *Funkce auditorského orgánu je popsána výše.*

Kontrola Nejvyššího kontrolního úřadu

Nejvyšší kontrolní úřad je oprávněn vykonávat nezávislou kontrolní činnost ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů.

Auditní činnosti prováděné orgány Evropské komise a Evropským účetním dvorem

Evropská komise, která má povinnost přesvědčit se, že v rámci operačního programu byly zavedeny a účinně fungují řídicí a kontrolní systémy v souladu s články 57 až 61 návrhu Obecného nařízení. Tuto kontrolu EK provádí na základě výročních kontrolních zpráv a výročního stanoviska Auditorského orgánu a vlastních auditů.

Evropský účetní dvůr v rámci své působnosti vykonává samostatné a nezávislé kontroly vyplývající z jeho působnosti.

Nesrovnalosti

Všechny orgány podílející se na implementaci ROP SČ mají povinnost hlásit Řídícímu orgánu zjištěná podezření na nesrovnalosti. Řídící orgán podezření prošetří a ta, která považuje za opodstatněná předá věcně příslušným orgánům k zahájení správního nebo soudnímu řízení. Hlášení kontrolních orgánů je třeba vždy považovat za opodstatněné. Řídící orgán zároveň do patnáctého dne následujícího měsíce hlásí tato opodstatněná podezření subjektům zapojeným do vnější úrovně hlášení.

Monitorování

Monitorovací výbor

Monitorovací výbor se zřizuje v souladu s článkem č. 62 Nařízení. Cílem Monitorovacího výboru je zajistit účinnost a kvalitu poskytované pomoci. Členy monitorovacího výboru volí Výbor a jmenuje předseda RR a zohlední přitom nutnost naplnění principu partnerství. Povinností Monitorovacího výboru je zajistit dohled nad realizací ROP SČ, zejména nad zajištěním souladu s předpisy ES a legislativou ČR, dosažením cílů programu při efektivním využití veřejných prostředků, aj.

Monitorovací výbor bude zajišťovat zejména následující úkoly v souladu s článkem č. 64 Nařízení:

- a. sleduje přípravy, realizace a vyhodnocení ROP SČ, jeho efektivnosti a účinnosti,
- b. posuzuje a schvaluje kritéria pro výběr projektů včetně veškerých revizí těchto kritérií
- c. hodnotí postup při dosahování konkrétních cílů ROP SČ a při dosahování cílů pro každou prioritní osu programu,
- d. analyzuje výsledků realizace ROP SČ,
- e. posuzuje a schvaluje výroční a závěrečné zprávy ROP SČ před jejich zasláním EK,
- f. může navrhovat Řídícímu orgánu revizi či přezkoumání ROP SČ za účelem dosažení cílů ROP SČ, včetně finančního řízení,
- g. zváží a schválí veškeré návrhy na úpravu obsahu rozhodnutí komise o příspěvku ERDF a FS.

Pro monitoring ROP SČ bude využíván Monitorovací systém strukturálních fondů (MSSF). Systém umožní poskytnutí požadovaných výstupů pro potřeby EK.

Výroční a závěrečné zprávy o implementaci

Řídící orgán zasílá EK výroční zprávu o implementaci (po schválení Monitorovacím výborem) do 30. června následujícího roku, přičemž první zpráva bude EK předložena v roce 2008. Závěrečná zpráva o implementaci bude postoupena Evropské komisi do 31.12.2016.

Všechny výroční a závěrečné zprávy o implementaci by měly obsahovat následující informace:

- důležité socio-ekonomické trendy se vztahem k podpoře, včetně národních, regionálních a sektorových politik,
- postup v realizaci priorit a opatření ve vztahu k jejich specifickým cílům, s kvantifikací jejich fyzických indikátorů a indikátorů výsledků a dopadů,
- finanční implementace pomoci, summarizace celkových výdajů proplacených Certifikačním orgánem pro každé opatření a záznamy o celkových platbách ze strany Evropské komise a dále kvantifikace finančních indikátorů,
- všechny kroky ze strany Řídícího orgánu a Monitorovacího výboru pro zajištění kvality a efektivnosti implementace, především:
  - monitorování, finanční kontrola a hodnocení opatření, včetně organizování sběru dat,
  - přehled všech podstatných problémů vyskytujících se při řízení podpory a přehled přijatých opatření,
  - opatření pro zajištění publicity,
- kroky k zajištění slučitelnosti s politikou Společenství,
- opatření přijatá pro zajištění informovanosti a publicity ROP SČ,
- informace o významných problémech vztahujících se k dodržování souladu s politikami Společenství, které byly zjištěny během implementace ROP SČ a přijatá opatření pro jejich nápravu,
- vývoj ve financování velkých projektů,
- využití pomoci vrácené Řídícímu orgánu nebo jinému veřejnému orgánu v období provádění ROP SČ dle článku 99 (2) Nařízení.

Každoročně, poté co bude výroční zpráva postoupena EK, bude EK a Řídící orgán posuzovat hlavní výstupy z předchozího roku. Po tomto posouzení může EK vznést připomínky a Řídící orgán bude EK následně informovat o opatřeních, přijatých na základě těchto připomínek. Pokud Evropská komise dojde k závěru, že přijatá opatření jsou nedostatečná, může doporučit Řídícímu orgánu změny vedoucí k zefektivnění monitorování nebo řízení podpory. Řídící orgán by měl na takovéto doporučení reagovat zavedením doporučených změn a nebo vysvětlením, proč navržená doporučení nebyla akceptována. Odstraňování nedostatků v monitorovacím a řídícím systému – podle doporučení EK – jednou z podmínek pro uskutečnění průběžných plateb.

Hodnocení programu

Ex-ante hodnocení ROP SČ

Pro zajištění efektivnosti pomoci Společenství ze strukturálních fondů bude v souladu s čl. 46 Nařízení zajištěno ex-ante hodnocení, mid-term hodnocení a ex-post hodnocení, navržená pro vyhodnocení dopadů a analýzu efektů na specifické strukturální problémy. Ex-ante hodnocení má za cíl ověřit vhodnost navrhovaných cílů a priorit ROP SČ a jejich vzájemnou provázanost, ale například i přiměřenost. Jde o mnohostranný proces, jehož výsledkem jsou expertní názory a doporučení, vypracované nezávisle na zpracovatelích programu.

Kapitola bude doplněna po obdržení výsledků hodnocení ex-ante ROP SČ

Hodnocení SEA ROP SČ

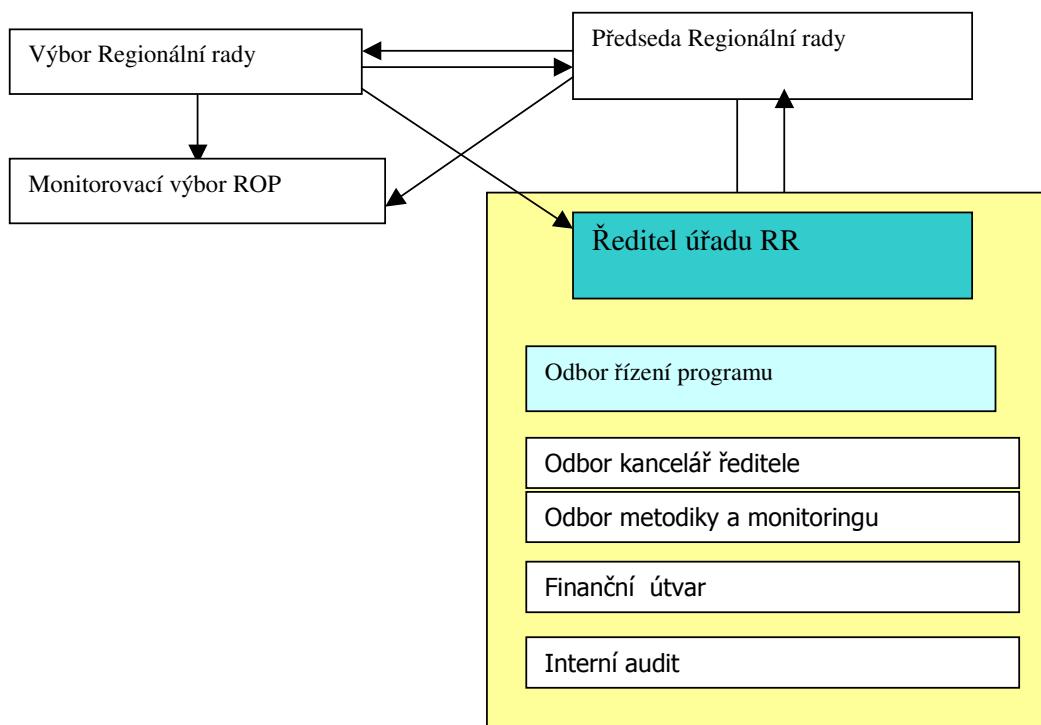
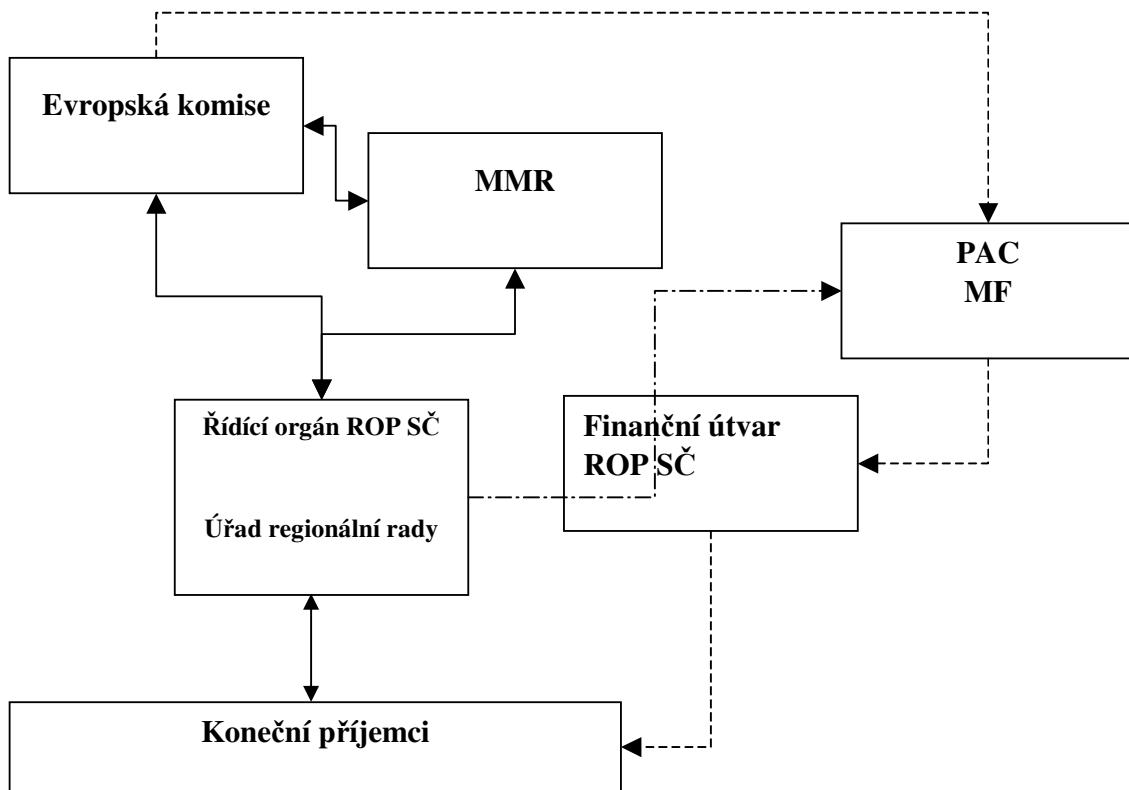
Kapitola bude doplněna po obdržení výsledků hodnocení SEA

Propagace

Podle článku č. 68 Nařízení musí být v souvislosti s ROP SČ přiměřeným způsobem prováděna informační a propagační opatření, jejichž cílem je zvýšení povědomí veřejnosti o ROP SČ a činnostech EU. Za zajištění propagace nese zodpovědnost Řídící orgán, který zajistí zejména informovanost:

- případných příjemců pomoci, hospodářských a sociálních partnerů, subjektů prosazujících rovnoprávnost mezi muži a ženami, příslušných nevládních organizací o příležitostech, které nabízená pomoc přináší;
- široké veřejnosti o úloze Společenství v poskytování pomoci prostřednictvím ERDF a FS a také o konečných výsledcích této pomoci.

Obrázek 3: Implementační schéma

Poznámka: Organizační struktura Úřadu Regionální rady se může měnit v závislosti na vývoji potřeb při implementaci ROP.

V. Finanční plán

Regionální operační program Střední Čechy bude financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj. V rámci priority č. 3 a 4 bude rovněž využito principu tzv. křížového financování. Finanční plán ROP SČ je vypracován v návaznosti na rozdělení prostředků v rámci cíle Konvergence uvedeného v Národním rozvojovém plánu České republiky 2007 – 2013.

Finanční alokace ze strukturálních fondů Evropské unie pro Regionální operační program Střední Čechy vycházejí z aktualizovaného materiálu MMR č.j. 14368/2006-14 „Evropské zdroje v letech 2007 – 2013“ ze dne 4. 5. 2006, kde byla pro Regionální operační programy stanovena alokace ve výši 13,25 % z celkových alokací určených pro Českou republiku na nové programovací období. V hodnotovém vyjádření se jedná o částku 3 429,4 mil €. Asociace krajů České republiky na svém jednání dne 9. 6. 2006 rozhodla o rozdělení 13,25% pro všechny ROP z celkové alokace pro CR na jednotlivé regiony soudržnosti. Region NUTS II SČ získá 12% z celkové alokace na ROP. Rozdělení této částky na jednotlivé roky 2007 – 2013 a jednotlivé priority Regionálního operačního programu Střední Čechy je obsaženo v následujících finančních tabulkách.

Tabulka 16: Regionální Operační Program pro NUTS 2 Střední Čechy (v EUR)

Rok	Strukturální fondy (ERDF)	Fond soudržnosti	CELKEM
	1	2	3=1+2
2007	51 007 173	0	51 007 173
2008	53 541 408	0	53 541 408
2009	56 076 728	0	56 076 728
2010	58 732 784	0	58 732 784
2011	61 400 624	0	61 400 624
2012	64 038 657	0	64 038 657
2013	66 731 711	0	66 731 711
CELKEM	411 529 086	0	411 529 086

Tabulka 17: Regionální Operační Program pro NUTS 2 Střední Čechy (v EUR)

Číslo priority	Název priority	Fond	Přispěvek Společenství	Národní veřejné zdroje	Národní soukromé zdroje	Celkové zdroje	Míra spolufinancování	Pro informaci EIB	jiné zdroje
			a	b	c	d=a+b+c	e=a/d		
1 Doprava	ERDF	213 995 124	37 763 845	0	251 758 970	85,00%	0	0	0
2 Cestovní ruch	ERDF	82 305 817	6 826 541	51 271 683	140 404 041	58,62%	0	0	0
3 Integrovaný rozvoj území	ERDF	99 384 274	15 784 561	1 753 840	116 922 675	85,00%	0	0	0
4 Technická pomoc	ERDF	15 843 870	2 795 977	0	18 639 847	85,00%	0	0	0
CELKEM		411 529 086	63 170 925	53 025 523	527 725 533	77,98%	0	0	

Tabulka 18: Regionální Operační Program pro NUTS 2 Střední Čechy (v EUR)

Číslo priority / opatření	Název priority / opatření	Fond	Podíl na alokaci	EU	Věřejné				Národní		
					celkem	SR	kraje	obce	Státní fondy	soukromé	Celkem národní
1 Doprava		ERDF	52,00%	213 985 124	37 763 845	0	21 903 030	15 860 815	0	0	37 763 845
1.1. Regionální dopravní infrastruktura		ERDF	60,00%	128 397 075	22 658 307	0	20 392 477	2 265 831	0	0	22 658 307
1.2. Udržitelné formy věřejné dopravy		ERDF	40,00%	85 598 050	15 105 538	0	1 510 554	13 594 984	0	0	15 105 538
2 Cestovní ruch		ERDF	20,00%	82 305 817	6 826 541	0	1 888 192	4 938 349	0	51 271 683	58 098 224
2.1. Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu		ERDF	40,00%	32 922 327	0	0	0	0	0	0	49 383 490
2.2. Věřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu		ERDF	50,00%	41 152 909	5 809 822	0	1 452 456	4 357 367	0	0	1 452 456
2.3. Propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje		ERDF	10,00%	8 230 582	1 016 719	0	435 737	580 982	0	0	435 737
3 Integrovaný rozvoj území		ERDF	24,15%	99 384 274	15 784 561	0	3 507 680	12 276 881	0	1 753 840	17 538 401
3.1. Rozvoj měst		ERDF	65,00%	64 589 778	10 259 965	0	2 279 992	7 979 973	0	1 139 966	11 399 961
3.2. Rozvoj venkovská		ERDF	35,00%	34 784 496	5 524 596	0	1 227 668	4 296 908	0	613 844	6 138 440
4 Technická pomoc		ERDF	3,85%	15 843 870	2 795 977	0	0	0	0	0	2 795 977
4.1. Řízení, kontrola, monitorování a hodnocení programu		ERDF	25,00%	3 980 967	698 994	0	698 994	0	0	0	698 994
4.2. Informovanost a publicita programu		ERDF	25,00%	3 980 967	698 994	0	698 994	0	0	0	698 994
4.3. Absorpční kapacita regionálních aktérů		ERDF	50,00%	7 921 935	1 397 989	0	1 397 989	0	0	0	1 397 989
CELKEM			100,00%	411 529 086	63 110 925	0	30 094 880	33 076 045	0	53 025 523	116 196 448

Poznámka: Podíl státního rozpočtu na financování ROP bude předmětem jednání.